

Anne Erholtz

KANSALAISVAIKUTTAMINEN OULUN KAUPUNGISSA

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2017**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Toukokuu 2017	Tekijä Anne Erholtz
Koulutusohjelma Liiketalous		
Työn nimi KANSALAISVAIKUTTAMINEN OULUN KAUPUNGISSA		
Työn ohjaaja Jorma Saloniemi	Sivumäärä 26 + 21	
Työelämäohjaaja Merja Niemelä, Marko Ovaskainen		
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Oulun kaupunkilaisten tuntemuksia vaikuttamisen toteutumisesta. Kyselyn avoimissa kysymyksissä kyseltiin kaupunkilaisilta parannusehdotuksia vaikuttamisen keinoihin ja esimerkiksi tiedottamiseen liittyvien nettisivustojen selkeyteen.</p> <p>Tutkimus toteutettiin tammikuun 2016 aikana kvantitatiivisena kyselytutkimuksena. Kyselyn toteutuksessa käytettiin Webropol-työkalua. Kysely sisälsi strukturoitujen kysymysten lisäksi mahdollisuuden avoimeen kommentointiin. Linkki kyselyyn oli esillä mm. Oulun kaupungin Facebook-sivuilla, minkä lisäksi Kuntalaisvaikuttamisen ja yhteisötoiminnan -työryhmä jakoi sitä myös omien postituslistojensa kautta.</p> <p>Vastaajien määrä suhteessa Oulun kaupungin väkilukuun jäi suhteellisen alhaiseksi. Noin 315 ihmistä vastasi kysymyksiin, joten kovin merkittäviä johtopäätöksiä ei tämän tutkimuksen perusteella pysty tekemään.</p> <p>Työhön sisältyi myös haastattelu Oulun Vihreiden varapuheenjohtaja Veikko Ervastilta.</p> <p>Toivon, että työni auttaa lukijoita ymmärtämään oikeuksiaan kunnallisessa vaikuttamisessa sekä oikeuksiaan tehdä aloitteita kunnassa. Kunnalla on tiedotusvastuu kuntalaisille. Kunnan on siis tiedotettava asukkailleen kunnassa vireillä olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsitelystä, tehdyistä ratkaisuksista ja niiden vaikutuksista.</p>		
demokratia, kansalaisaloitteet, osallisuus, Oulu, vaikuttaminen		

Centria University of Applied Sciences	Date May 2017	Author Anne Erholtz
Degree programme Business Administration		
Name of thesis Citizen influencing in Oulu city		
Instructor Jorma Saloniemi		Pages 26 + 21
Supervisor Merja Niemelä and Marko Ovaskainen		
<p>The purpose of the thesis was to find out the feelings of the people of Oulu about the realization of influence. In the open questions of a questionnaire, citizens were asked about improvements to the means of influencing and, for example, the clarity of websites related to information.</p> <p>The study was conducted in January 2016 as a quantitative survey. The Webropol tool was used to implement the survey. In addition to the structured questions, the questionnaire included a possibility for open comments. The link to the questionnaire was open e.g. on the Facebook page of the City of Oulu, in addition to this the working group called the Citizen influence and community action also shared it through its own mailing lists.</p> <p>The number of respondents remained relatively low when comparing the number of respondents to the population of Oulu. Approximately 315 people responded to the questions, so very important conclusions cannot be made on the basis of this study.</p> <p>An interview with Veikko Ervasti, who is the vice chairman of The Greens in Oulu, is included in the study.</p> <p>This thesis helps readers to understand their rights in municipal affairs and their right to take initiatives in their municipality. The municipality has the informing responsibility to its residents. The municipality has to inform its residents about the pending matters, the plans concerning those matters, handling the matters, the solutions which have been made and influences of the decisions.</p>		

citizens' initiatives, democracy, implication, influencing, Oulu

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO.....	1
2 VAIKUTTAMINEN	2
2.1 Demokratia Suomessa	3
2.2 Kansalaisvaikuttaminen käsitteenä	4
2.3 Kuntalaisen aloiteoikeus	4
2.3.1 Osallisuuden ja vaikuttamisen perusta.....	5
2.3.2 Kunnan tiedottamisvelvollisuus	6
2.3.3 Viranomaistoiminnan julkisuus	6
3 KUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN	8
3.1 Osallisuus ja vaikuttaminen	8
3.2 Vaikuttaminen Oulussa.....	10
3.3 Kokemus vaikuttamisesta Oulussa	11
4 TUTKIMUS JA SEN TOTEUTUS	15
4.1 Tutkimuksen toteutus.....	15
4.2 Vastaajien taustatiedot.....	15
4.3 Kokemuksia vaikuttamisesta.....	18
4.4 Toiveita vaikuttamiseen	20
4.5 Tiedottaminen vaikutusmahdollisuuksista ja terveiset.....	22
5 JOHTOPÄÄTÖKSET.....	25
LÄHTEET	26

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia kansalaisvaikuttamista. Tutkimuksella kartoitetaan tietoa, miten ja millä tavalla Oulun kaupungin asukkaat haluaisivat vaikuttaa kaupungin valmistelussa oleviin asioihin ja päätöksentekoon. Kyselyllä on tarkoitus selvittää, mihin asioihin työikäiset haluavat vaikuttaa, tapahtuisiko vaikuttaminen sähköisesti (esim. erilaiset kyselyt, otakantaa.fi –palvelussa, sosiaalisen median välityksellä, kuten chatissa, Facebook-ryhmässä) vai erilaisissa tilaisuuksissa, kuten Oulun raati, alueelliset yhteistyöryhmät, alueelliset tapahtumat, asiakasraadit tms. Lisäksi selvitetään, mihin asioihin työikäiset haluaisivat Oulun kaupungin palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä vaikuttaa (esimerkiksi alueen koulut, päiväkodit, neuvolat, hyvinvointikeskukset, kaavasuunnitelmat ym.).

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään vaikuttamista yleisesti Suomessa sekä tarkemmin Oulussa. Työssä käsiteltiin myös sitä, miten kuntalaiset voivat vaikuttaa Oulun kaupungissa asioihin, mistä kansalaisvaikuttamisessa ja osallisuudessa on kyse ja miten asukas voi olla siinä mukana?

Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä ja se jaettiin Oulun kaupungin asukkaille postituslistojen kautta sekä Facebookissa. Kysely toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena.

2 VAIKUTTAMINEN

Demokratia on päätöksenteon muoto, jossa kansalaiset käyttävät ja kontrolloivat julkista valtaa, sekä suoraan päättämällä asioista, että epäsuorasti valitsemiensa edustajien välityksellä. Poliittisella osallistumisella tarkoitetaan tavallisimmin sellaista inhimillistä toimintaa, jonka tarkoituksena on vaikuttaa jonkin julkisen päätöksentekokoelimen päätöksiin. Perinteisiä kansalaisten poliittisen osallistumisen tapoja ovat vaaleissa äänestäminen, mielipidekirjoitukset ja yhteydenotot päättäjiin. (Ylikahri 2007, 9.)

Kansalaiset ovat oman elämänsä parhaita asiantuntijoita, joten he tuovat päätöksentekoon tietoa ja näkökulmia, jotka muuten jäisivät syrjään tai kokonaan huomiotta. Kansalaisten avulla saadaan siis aikaan parempia päätöksiä kuin ilman heitä (Ylikahri 2007, 9). Tästä syystä myös on aiheellista tutkia kansalaisten mielipiteitä eri menetelmillä, kuten esimerkiksi kyselytutkimuksilla.

Keskeisimmät suomalaiset osallistumisoikeudet ovat oikeus äänestää vaaleissa, oikeus asettua ehdolle vaaleissa ja oikeus äänestää kansanäänestyksissä. Perustuslain mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. (Ylikahri 2007, 10.)

Kansalaisvaikuttamisen keinoarsenaali on kasvanut räjähdysmäisesti, ja ihmiset etsivät ja keksivät jatkuvasti uusia kanavia yhteiskunnalliselle toiminnalleen. Tietoyhteiskunnan teknologiset innovaatiot edistävät vanhoja vaikuttamisen keinoja, mutta luovat myös aivan uusia toimintatapoja. Enää ei tarvitse mennä kadulle kirjoittamaan nimeään adressiin, vaan sen voi tehdä kätevästi kotikoneella. (Ylikahri 2007, 12.)

Kansalaisten turhautuminen osallistumiseen on ymmärrettävää, jos heitä ensin kannustetaan osallistumaan, mutta toiminnasta ei seuraa mitään näkyvää. Niinpä hallinnon osallistamisprojektit ja muut kansalaisia aktivoivat demokratiahankkeet saattavat pikemminkin lisätä ihmisten kyynisyyttä politiikkaa kohtaan. Aktiiviset kansalaiset kaipaavat sekä osallisuutta että valtaa.

Julkisen kansalaiskeskustelun kautta nostetaan asioita politiikan agendalle. Keskustelun herättämisen välineinä voivat olla esimerkiksi lehtien mielipidekirjoitukset, blogit ja itse tehdyt julkaisut. Yksi kansalaiskeskustelun huomattavista arvoista on siinä, että sen avulla kansalaiset saavat informaatiota ja pystyvät muodostamaan harkittuja näkemyksiä. Keskustelun nähdään jalostavan yksilöiden mielipitei-

tä, kun he pääsevät selville paitsi tosiasioista myös muiden kansalaisten mielipiteistä samasta asiasta. Yhteiskunnallista keskustelua voidaan ajatella suurena mielipidemyllynä, jossa eri äänet ja asioiden perustelut pyörivät. Demokratia on syvimmältä olemukseltaan juuri tätä keskustelua ja neuvottelua siitä, millainen yhteiskunnan pitäisi olla. (Ylikahri 2007, 12.)

2.1 Demokratia Suomessa

Demokratia Suomessa on vakaa ja sen perusteet myös kansainvälisten demokratiavertailujen mukaan ovat hyvässä kunnossa. Demokratian kannatus on korkeaa, yli 90 prosentin luokkaa. Poliitikkoihin ja virkamiehiin pidetään yhteyttä enemmän kuin useissa maissa. Silti jotkut kehityspiirteet herättävät huolta. Kansalaisvaikuttaminen heikkenee kaikissa teollisissa maissa, mutta Suomessa nopeammin kuin esimerkiksi muissa Pohjoismaissa. Valtiollisissa ja kunnallisissa vaaleissa äänestävien prosenttiosuus on laskenut. Suomen äänestysaktiivisuus sijoittuu vakiintuneiden demokratioiden alimpaan kolmannekseen. Alle 40-vuotiaiden äänestäminen poikkeaa maan keskiarvosta heikompaan suuntaan enemmän kuin muissa Pohjoismaissa. (Harju 2003, 9 – 10.)

Kuntalaisella on monta roolia. Hän voi olla kunnassaan esimerkiksi vaikuttaja, asiakas tai mökkiläinen. Eri roolien myötä tulevat myös erilaiset tavat vaikuttaa. *Vaikuttajana* tärkein kuntalaisen vaikutusmuoto on yhä äänestäminen, vaikkakin vaikuttamisen keinovalikoima on laajentunut viime vuosikymmenten aikana. Vaaleissa äänestävät henkilöt vaikuttavat äänestämättä jättäviä useammin yhteiskunnassa myös muilla tavoin. Asiakkaana palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet on turvattu kuntalaissa. Palveluiden tuotannon siirtyessä suurempiin yksiköihin ja mahdollisesti kuntarajojen yli voi kunnanvaltuutettujen mahdollisuus vaikuttaa vähentyä. Tällöin asiakkaiden suora vaikuttaminen voi tuoda kuntalaisten äänen takaisin palvelutuotantoon. Keinoina kehittää käyttäjädemokratiaa ovat palvelujen käyttäjiä edustavien henkilöiden valitseminen kunnan toimielimiin, kuulemistilaisuuksien järjestäminen, vireillä olevista asioista tiedottaminen, palautejärjestelmien kehittäminen, käyttäjien mukaan ottaminen palvelujen suunnitteluun ja arviointiin sekä palvelusetelien käyttöönotto, jolloin asiakas voi äänestää jaloillaan. *Asukkaana* kuntalainen voi vaikuttaa asuinympäristöönsä mm. asukasyhdistysten tai omakotiyhdistysten kautta.

Asukasyhdistys on jonkin alueen, esimerkiksi kaupunginosan, asumisympäristön kehittämisen ja asukkaiden yhteistyön edistämisen puolesta toimiva yhdistys. Omakotiyhdistykset ovat pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien edunvalvontajärjestöjä, joiden toiminnan tarkoituksena on mm. alen-

taa pientaloasumisen kustannuksia ja lisätä asumisviihtyvyyttä. *Mökkiläisenä* vaikuttamismahdollisuudet vaihtelevat paljon eri kunnissa. Mökkiläistoimikuntamallia, mökkiläisfoorumimallia ja kaksoiskuntalaisuutta on ehdotettu ratkaisuksi osallistumiseen. (Vallakas 2009, 10.)

2.2 Kansalaisvaikuttaminen käsitteenä

Kansalaistoiminta on julkista toimintaa yhteiskunnassa, yhteisön jäsenenä, erilaisissa yhdistyksissä tai kansalaisjärjestöissä. Kansalaistoimintaa on henkilön julkinen toiminta yhteiskunnan tai yhteisön jäsenenä erilaisissa yhdistyksissä, kansalaisjärjestöissä ym. Talouselämän yritysten ja taloudellisten yhdistysten toiminta ei ole kansalaistoimintaa. Kansalaistoiminta on yhteiskunnallista ja kun politiikka ymmärretään laajasti, myös poliittista. Kansalaistoiminnan ensimmäinen tunnusmerkki on se, että ihminen käyttää omaa työpanostaan. Työpanoksen määrä ei ole olennainen. Välttämätöntä kuitenkin on se, että ihminen ilmentää omaa aktiviteettiaan konkreettisella työpanoksella. Tämä onkin vaativa raja, jota vastaan jotkut saattavat protestoida. Eikö mukanaolo yhdistyksen vuosijuhlissa tai laskiaisriehassa ole kansalaistoimintaa? Ei ole, jos se tarkoittaa vain tapahtumaan tai tempaukseen osallistumista. Mutta jos henkilö omalla työpanoksellaan myötävaikuttaa tapahtuman toteutumiseen, hän osallistuu silloin kansalaistoimintaan. Rajaus karsii pois myös vain jäsenmaksunsa maksavat yhdistyksen jäsenet kansalaistoiminnan piiristä. Tuki on pääosin henkistä ja maksun suuruuden osalta myös taloudellista. Tämä ei täytä kuitenkaan aktiivisuuden kriteeriä, joka on keskeinen kansalaistoiminnan, eli toiminnan, tunnusmerkki. Ollakseen kansalaistoimintaa toiminnan tulee suuntautua itsestä pois päin. Kansalaistoiminnan lähtökohta on sinällään egoistinen eli ”minä toimin”. Aktiivisuuden hyödyn pitää koitua kuitenkin muille kuin itselle tai lähipiirille. Hyödyn määrä ei ole olennainen, vaan pääasia on, että jokin asia, taho tai jotkut ihmiset hyötyvät henkilön ulospäin suuntautuvasta panoksesta. (Harju 2003, 9 – 10.)

2.3 Kuntalaisen aloiteoikeus

Kuntalain 28§:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa, esimerkiksi jonkin epäkohdan poistamiseksi tai uuden palvelumuodon käynnistämiseksi. Aloite tehdään vapaamuotoiseksi ja se lähetetään kunnan kirjaamoon, josta se ohjataan oikealle valmistelijalle. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Asianosaisen omassa asiassa tekemä hakemus, joka koskee esimerkiksi lupaa, etuutta tai avustusta, ei ole

aloite. Aloitteiden käsittelyaika vaihtelee aloitteen sisällöstä ja kunnasta riippuen. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet. Sellaiset aloitteet, joiden allekirjoittajina on vähintään 2% kunnan ääni-oikeutetuista asukkaista, on lain mukaan kuitenkin otettava valtuuston käsiteltäväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä. Aloitteen tekijälle on viivytyksettä ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin aloitteen johdosta on ryhdytty tai ollaan ryhtymässä. Ilmoituksen tekeminen ei edellytä, että asia olisi loppuun käsitelty. Aloitteen tekemisestä voidaan määrätä tarkemmin kuntakohtaisessa hallintosäännössä. (Ilvonen 2011, 27-28; Vallakas 2009, 15; Kuntalaki 2015.)

2.3.1 Osallisuuden ja vaikuttamisen perusta

Perussäännökset yksilön oikeudesta osallistua yhteiskunnan toimintoihin löytyvät Suomen perustuslaista. Perustuslain 2 §:n mukaan valtiolta kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Sen ohella kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen. Olennainen osa kansanvaltaista valtiojärjestystä on myös kansalaisyhteiskunnan vapaan toiminnan turvaaminen, samoin kuin ihmisten mahdollisimman laajat osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet yhteiskuntaelämän eri aloilla. Olennainen merkitys kansanvallan toteuttamisessa on erityisesti kunnallisella itsehallinnolla. Perustuslain 120§:n 1 momentin mukaan kuntien hallinnon tulee perustua niiden asukkaiden itsehallintoon. Perustuslain 14§:n 3 momentissa säädetään julkiselle vallalle tehtäväksi edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa itseään koskevaan päätöksentekoon. Säännös ilmaisee siten sen periaatteen, etteivät yksilön mahdollisuudet vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristön kehittämiseen voi kansanvaltaisessa yhteiskunnassa rajoittua pelkästään mahdollisuuteen äänestää vaaleissa.

Valtuustolla on vastuu kuntalaisten ja palvelujen käyttäjien mahdollisuuksista osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kuntalain 27 §:ssä, jossa säädetään valtuustolle vastuu kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien edellytyksistä osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan, on koottu myös asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamiskeinoista esimerkkiluettelo. Säännöksen mukaan osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

1. Valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin.
2. Järjestämällä kunnan osa-aluetta koskevaa hallintoa.
3. Tiedottamalla kunnan asioista ja järjestämällä kuulemistilaisuuksia.
4. Selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa.

5. Järjestämällä yhteistyötä kunnan tehtävien hoitamisessa.
6. Avustamalla asukkaiden oma-aloitteista asioiden hoitoa, valmistelua ja suunnittelua.
7. Järjestämällä kunnallisia kansanäänestyksiä.

Kuntalain mukaan valtuuston on siis pidettävä huolta osallistumisen ja vaikuttamisen edellytyksistä ja toiminnallaan edistettävä suoran demokratian edellytyksiä.

2.3.2 Kunnan tiedottamisvelvollisuus

Kuntalain 29 §:n mukaan ”kunnan on tiedotettava asukkailleen kunnassa vireillä olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä ratkaisuista ja niiden vaikutuksista. Kunnan on laadittava tarvittaessa katsauksia kunnan palveluja, taloutta, ympäristönsuojelua ja maankäyttöä koskevista asioista. Asukkaille on myös tiedotettava, millä tavoin asioista voi esittää kysymyksiä ja mielipiteitä valmistelijoille ja päättäjille.”

Tiedottamisvelvollisuus on voimassa myös kunnan tehtäviä delegeoitaessa eteenpäin: ”Milloin kunnan tehtävä on annettu yhteisön tai säätiön hoidettavaksi, kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta.”

Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työnteeseen tai muihin oloihin, viranomaisen tulee hallintolain 41 §:n mukaan varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla. Asian vireilläolosta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos se vaarantaa ratkaisun tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa taikka jos se on ilmeisen tarpeetonta. (Hallintolaki 2003.)

2.3.3 Viranomaistoiminnan julkisuus

Kunnan on julkisuuslain mukaan edistettävä toimintansa avoimuutta ja tässä tarkoituksessa tarvittaessa laadittava oppaita, tilastoja ja muita julkaisuja sekä tietoaaineistoja palveluistaan. Kunnan on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä kuntalaisten oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa. (Julkisuuslaki 1999.)

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta takaa, että kuntalaisella on oikeus tiedonsaantiin kunnassaan tapahtuvasta valmistelusta ja päätöksenteosta. Viranomaisten velvollisuus on edistää tiedonsaantia ja hyvää tiedonhallintatapaa. Viranomaisen on, jollei salassapitosäännöksistä muuta säädetä, pidettävä saatavilla asiakirjoja, joista selviävät tiedot valmisteilla olevista suunnitelmista, selvityksistä ja ratkaisuksista.

Valtuuston, hallituksen ja lautakuntien pöytäkirjan nähtävänä pitäminen on pakollista kuntalain 63 §:n perusteella. Päätöksistä on syytä tiedottaa muutenkin: päätöksiä voidaan julkaista esimerkiksi internetissä, kunhan muistetaan huomioida salassa pidettävät tiedot.

Nähtävänä pitäminen turvaa päätöksenteon avoimuutta ja helpottaa päätöksistä tiedottamista. Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaiselle kuitenkin lähetetään päätöstä koskeva pöytäkirjanote oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen erikseen tiedoksi kirjeellä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen oikaisuvaatimus- ja valitusaika lasketaan siitä, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi. Kunnan on huolehdittava siitä, että kuntalaisten tiedonsaannin kannalta keskeiset asiakirjat tai niitä koskevat luettelot ovat tarpeen mukaan saatavissa. (Vallakas 2009, 12-16.)

Vaikuttamisen mahdollistamisella ja kuntalainsäädännöllä pyritään vaikuttamaan siihen, ettei myöhäisteollisen yhteiskunnan vakavia ongelmia, kuten demokratiavajetta, syrjäytymistä ja ihmisten yllättävän yleistä henkistä pahoinvointia esiintyisi. Todellinen kansalaisyhteiskunta voi olla ja onkin yksi tapa rakentaa sellainen yhteiskuntamalli, jossa kansalaisuus ja ihmisten kaikinpuolinen hyvinvointi toteutuvat nykyistä paremmin. Aidossa kansalaisyhteiskunnassa ihmiset ovat aktiivisia, tietäviä ja taitavia. Yhteiskunta rohkaisee ihmisiä jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja uuden oppimiseen. (Harju 2003, 116.)

3 KUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN

3.1 Osallisuus ja vaikuttaminen

Kuntavaalit toimitettiin opinnäytetyöprosessin tekoaikana 9.4.2017. Ennakkoäänestysaika oli Suomessa 29.3.–4.4.2017 ja ulkomailla 29.3.–1.4.2017. Kuntavaaleissa valitaan valtuutetut kuntien valtuustoihin. *Kuntavaalit.fi*-sivustolta kunnilla oli mahdollisuus ladata ja tilata kampanjamateriaaleja valtakunnallisen äänestysaktivointikampanjan toteuttamiseksi. Käytettävissä oli runsaasti erilaista vaaliaineistoa ja -materiaalia paikalliseen työhön. Kuntaliitto tukee kuntia vaalien järjestäjinä ja pyrki omalta osaltaan vaikuttamaan vuoden 2017 kuntavaalien äänestysaktiivisuuteen ja ehdokkaiden saatavuuteen. Äänestysprosentti kevään 2017 kuntavaaleissa oli 58,8. Edelliset Suomen kuntavaalit järjestettiin vuonna 2012. Silloin äänestysprosentti koko maassa oli 58,3. (Kuntavaalit.)

Osallistumisen väheneminen on saanut poliittiset päättäjät miettimään keinoja kansalaisten kiinnostuksen lisäämiseksi yhteisiin asioihin. EU:n ja kansallisella rahoituksella on toteutettu mitä erilaisimpia osallistumisprojekteja. Kuntaliitto ja sisäasiainministeriö toteuttivat laajan, valtakunnallisen osallistumishankkeen, jonka avulla mietittiin ja esitettiin erilaisia uusia osallistumisen ja vaikuttamisen keinoja lähinnä kunnalliselle tasolle. (Harju 2009, 98.)

Kansalaisuus toteutuu käytännössä osallistumisen ja osallisuuden kautta. Osallistuminen tarkoittaa mukanaoloa muiden määrittelemissä tilanteissa. Osallisuus viittaa omakohtaisesta sitoutumisesta nousevaan vaikuttamiseen ja vastuunkantamiseen. Osallistumista pidettiin aiemmin kansalaishyveenä. Tämä takasi korkeat äänestysprosentit ja innokkaan omakohtaisen mukanaolon kansalaistoiminnassa. Lähestyttäessä viime vuosituhatlaskun loppua perinteinen osallistuminen kuitenkin laimeni ja muutti muotoaan. (Harju 2009, 96.)

Osallistumisen laajuudesta on olemassa erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä arvioita. Viralliset vaikuttamiskanavat ovat vaaleissa ja kansanäänestyksissä äänestäminen, osallistuminen kunnan järjestämiin kokouksiin, kyselyihin vastaaminen, kuntalaisen aloiteoikeuden käyttäminen ja muutoksenhaku. (Ilvonen 2011, 25.)

Äänestysaktiivisuuden lasku voi kertoa myös siitä, että suomalaiset eivät ole enää samalla tavalla kiinnostuneita poliittisesta toiminnasta kuten aiemmin. Enää ei uskota yhtä vahvasti kuin ennen, että poliit-

tiset puolueet kykenevät ajamaan tärkeitä asioita riittävän hyvin, tai puolueet tuntuvat äänestäjistä samanlaisilta. (Ilvonen 2011, 25.)

Vaikka suomalaisten äänestysaktiivisuus onkin laskenut, vaaleissa äänestäminen ei ole turhaa. Yhteiskunta on niin monimutkainen kokonaisuus, että tarvitaan demokraattisilla vaaleilla valittuja henkilöitä edustamaan kansalaisia. Kukaan ei yksin pysty vaikuttamaan kaikkiin asioihin. Äänestyspäätöstä tehdessä kannattaa ottaa selvää, onko jollain puolueella ohjelmassaan erityisesti äänestäjälle tärkeitä asioita. Lisäksi kannattaa tutustua asetettuihin ehdokkaisiin ja pohtia, minkä ehdokkaan ajamat asiat tuntuvat eniten omilta. Hyvässä tapauksessa ehdokas menee läpi vaaleissa. Vaikka ehdokas ei mene läpi, annettu ääni ei mene hukkaan. Se kasvattaa ehdokkaan äänten lisäksi puolueen ääniä ja tätä kautta mahdollistaa ehkä toisen ehdokkaan läpimenon samalta listalta. (Ilvonen 2011, 26.)

Usein viranomaiset ja joskus yrityksetkin kokoavat tietyn asian suunnittelun ja valmistelun ajaksi yhteistyöryhmän. Ryhmä voi syntyä myös alueen asukkaiden tai kansalaisjärjestöjen aloitteesta. Yhteistyöryhmä välittää näkemyksiä suunnitteluun ja luo puitteet keskustelulle ja erilaisten näkemysten sovittelemiseksi. Yhteistyöryhmän tavoitteista ja tehtävistä tulisi sopia heti alussa. Erityisen tärkeää on määrittellä, mihin asioihin ryhmä haluaa vaikuttaa ja mihin ei. Yhteistyöryhmään voivat osallistua myös yksittäiset kansalaiset, jotka eivät varsinaisesti edusta järjestäytyneitä ryhmiä. Jotta työryhmä välittäisi suunnitteluun eri osapuolten näkemykset, tulisi osallistujapohjan olla riittävän laaja. Tiedotus toimii ulkopuolisten viranomaisten ja yritysten suuntaan sekä yhteistyöryhmän sisällä. Tiedotusvälineille tiedotetaan ryhmän tärkeimmistä esityksistä ja hankkeista. Vaikka yhteistyöryhmä ei tee virallisia päätöksiä, on sillä silti epävirallista valtaa. (Ilvonen 2011, 26.)

Vaikuttaminen on tehokkainta valmisteluvaiheessa. Oikea ajoitus onkin osallistumisessa ensiarvoisen tärkeää. Käytännössä mahdollisimman aikainen osallisuus takaa parhaimman vaikuttavuuden. Alla olevassa taulukossa (TAULUKKO 1) on kuvattu yleispiirteisesti kunnan päätöksentekovaiheet ja taho, johon kannattaa kussakin vaiheessa olla yhteydessä. (Ilvonen 2011, 26.)

TAULUKKO 1. Kunnan päätöksentekovaiheet (Kuntaliitto 2009).

Vaihe	Vaikutettava taho	Osallisuuden laji
viranhaltijavalmistelu	viranhaltija	tieto- ja suunnitteluosallisuus
lausunto, esitys, aloite	johtokunta ja/tai lautakunta	tieto- ja suunnitteluosallisuus
asian valmistelu valtuustolle	kunnanhallitus	tieto- ja suunnitteluosallisuus
lopullinen ratkaisu	valtuusto	päätösosallisuus
laillisuusvalvonta ja	kunnanhallitus	toimintaosallisuus
täytäntöönpanopäätös		

Taulukossa on kuvattu kunnan päätöksentekovaiheita vaihe vaiheelta, toteuttaja toteuttajalta aina osallisuuden lajiin asti, eli missä vaiheessa ja kuka toteuttaa ja mikä on osallisuuden laji.

3.2 Vaikuttaminen Oulussa

Kuntalaisten osallisuus ja vaikuttaminen ovat tärkeä osa Oulun toimintaa, demokratiaa, palveluja sekä niiden kehittämistä. Oululaiset osallistuvat kunnan ja sen toiminnan pitkän aikavälin suunnitteluun, asiakaslähtöisiin palveluihin sekä toiminnan tuloksellisuuden arviointiin. Yhteinen tavoite on kuntalaisten hyvinvointi ja kestävä kehitys. (Oulussa jokainen kuuluu ja vaikuttaa.)

Kunnalliset palvelut ja demokratia sekä kuntalaisten osallisuus ja vaikuttaminen linkittyvät entistä tiiviimmin toisiinsa sekä yhteiskunnassamme ja maailmalla tapahtuviin muutoksiin. Kunnallisten asioiden valmistelun ja päätöksenteon tulee olla läpinäkyvää ja avointa. Oululaisten osallisuutta ja vaikuttamista edistää luottamushenkilöistä valittu lähidemokratiatoimikunta. (Oulussa jokainen kuuluu ja vaikuttaa.)

Alueelliset verkostot sekä asukkaiden toiminta asuinalueilla ovat keskeinen ehkäisevän toiminnan väline, joilla Oulu tukee asukkaiden hyvinvointia. Yhteisöllisyys on ihmisen peruspiirre ja erottamaton osa hyvää elämää. Yhteisöllisyys on monin eri muodoin toteutettavaa ihmisten vapaaehtoista toimintaa. Vapaaehtoinen toiminta on osallisuutta ja vaikuttamista omaan ja kanssaihminen hyvinvointiin. (Oulussa jokainen kuuluu ja vaikuttaa, 3.)

Kuntalain 28§:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Oulun kaupungin toimintaa koskevat aloitteet toimitetaan Oulun kaupungin kirjaamoon osoitteella, joka löytyy ouka.fi-sivulta. Aloitteen voi tehdä myös verkkolomakkeella AloiteOululle –palvelussa. Kuntalaisaloitteesta tulee ilmetä aloitteentekijän yhteystiedot. Kun lomake saapuu Oulun kaupungin kirjaamoon, se kirjataan saapuneeksi ja toimitetaan käsiteltäväksi. (Oulussa jokainen kuuluu ja vaikuttaa.)

Eri nettisivustoilla voidaan tuoda esille mielipiteitä, esitysehdotuksia ja tehdä aloitteita. Muutamia näistä sivuista ovat seuraavat: Oulu päätöksenteko ja hallinto, [osallistu ja vaikuta](http://osallistu.fi), raadit.fi, www.kuntalaisaloite.fi, aloiteoululle.fi-sivusto ja Otakantaa.fi.

Vaikuttamista Oulussa tapahtuu myös erilaisissa tilaisuuksissa, esimerkiksi Oulun raadit, jotka ovat kaikille avoimia keskustelutilaisuuksia. Tilaisuuksissa yleisöllä on mahdollisuus osallistua keskusteluun ja esittää kysymyksiä. Oulun raatien tarkoituksena on vahvistaa kuntalaisten osallisuutta ja vaikuttamista pitkän aikavälin tavoitteisiin ja palvelujen järjestämiseen. Keskustelujen tulokset viedään päättäjille tiedoksi. Oulun raadit järjestää Oulun kaupungin kuntalaisvaikuttaminen ja yhteisötoiminta -yksikkö yhdessä toimialojen kanssa. Tilaisuuksista tiedotetaan kaupungin nettisivuilla sekä paikallislehdissä. Raatien puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Oulun raati -tilaisuudet toteutuvat noin kerran kuussa. Jokaisessa tilaisuudessa käsitellään eri aihetta. Keskustelun aiheet tulevat kuntalaisilta. Tilaisuuksissa on mukana kunnan päättäjiä ja henkilöitä, jotka työskentelevät käsiteltävän asian piirissä. (Oulussa jokainen kuuluu ja vaikuttaa.)

3.3 Kokemus vaikuttamisesta Oulussa

Halusin saada käytännön konkreettista tietoa ja näkemyksiä vaikuttamisesta Oulussa. Siksi Haastattelin Oulun kunnalliselämässä mukana olevaa henkilöä. Haastattelu täydentää mielestäni opinnäytetyöni varsinaista tutkimusta ja avaa vaikuttamisen ulottuvuuksia Oulussa.

Haastattelin Veikko Ervastia, joka oli kaupunginvaltuutettuna 32 vuotta, kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajana 2 vuotta. Sekä puheenjohtajana Oulun vihreitten valtuustoryhmän puheenjohtajana. Haastattelu tehtiin sähköpostitse maaliskuussa 2017.

Kysymys 1. Kuinka sinä koet pääseväsi vaikuttamaan Oulun asioihin, minkälaisia aloitteita teet ja mitä kanavia silloin käytät?

Tietysti pystyn valtuutettuna ja kaupunginhallituksen jäsenenä vaikuttamaan Oulun asioihin huomattavasti enemmän kuin tavallinen kuntalainen, joka ei ole politiikassa mukana. Kaupunginhallituksen jäsenillä on suora vaikutusmahdollisuus keskeisiin virkamiehiin, koska voimme kokouksissa kysyä suullisesti asioista, jotka meitä itse kutakin kiinnostavat. Olen ollut mukana niin kauan, että tutut ja tuntemattomatkin ottavat yhteyttä (useimmiten sähköpostilla, harvemmin puhelimitse). Osa lienee äänestäjiäni, jotkut myöntävät sen suoraan.

Asiasta riippuen valitsen seuraavista mahdollisuuksista: 1. suullinen kysymys asianomaiselle virkamiehelle kaupunginhallituksen kokouksessa (nopein tapa!) 2. otan puhelimitse tai sähköpostitse yhteyttä virkamieheen ja kysyn jotain asiaa. Virkamies on velvollinen vastaamaan, kun valtuutettu kysyy 3. teen valtuustoaloitteen tai valtuustokyselyn (hieman hitaita) 4. teen asiasta julkisen kirjoittamalla Kalevan mielipidepalstalle tai useimmiten blogin Kalevan Pohjoisen ääneen (olen ollut vakituinen bloggaja vuodesta 2012 lähtien).

Valtuustoaloitteita pyrin aina tekemään mielestäni isoista asioista: ympäristö- ja luontoasioista, koulutuksesta, kuntalaisvaikuttamisesta.

Seuraan jatkuvasti Hesaria ja muitakin lehtiä, saan niistä hyviä "kehittämiskinonkkeitä", joiden soveltamista voin sitten kysyä Oulussa käyttäen noita edellä mainittuja "teitä".

Kysymys 2. Yleisesti mikä on mielipiteesi Oulussa vaikuttamisesta?

Yleisesti voisin sanoa, että asiat ovat muodollisesti hyvin. Jotenkin jää sellainen vaikutelma, että kuntalaisia kuunnellaan, koska on kuunneltava. Kuntalaiset kyllästyvät ajan mittaan, kun heille näyttää jäävän sellainen mielikuva, että juuri mitään heidän mielipiteistään ei huomioida. Demokratian kannalta se on ikävää ja jopa vaarallista.

Oulussa tehdään varmasti tosissaan työtä kuntalaisvaikuttamisen eteen - aivan niin kuin vertailukaupungeissammekin. Emme ole sen huonompia tai parempia kuin muut Suomen suuret kaupungit. Jotain kuitenkin puuttuu, koska kuntalaiset useimmiten turhautuvat yrittäessään vaikuttaa itselleen tärkeissä

asioissa. Näitä ovat erityisesti itse kunkin asuinympäristö ja lasten päiväkoti - ja kouluasiat. Niissä ihmiset kokevat olevansa asiantuntijoita ja niissä heitä olisi myös kuunneltava.

Yleisarvosana Oululle vaikuttamisesta 7-.

Uusi valtuustokausi aloitetaan aina laatimalla Oululle ns. kaupunkistrategia eli suuntaviivat seuraavalle neljälle vuodelle. Espoossa ja Luulajassa on hyvä malli eli kuntalaiset otetaan mukaan sanomaan mielipiteensä kunnan kehittämistä. Niiden pohjalta tehdään sitten strategia. Olen mm. tehnyt aloitteen Espoon ja Luulajan kokemusten hyödyntämisestä Oulussa.

Kysymys 3. Miten vaikea oli saada Hietasaaren kaavoitusasiaa eteenpäin valtuustoon siten, että asiaa ryhdyttiin käsittelemään. Tavallaan kansalainen voi jäädä miettimään näissä kohdin, että mitä yhden ihmisen teko merkitsee, eikä uskalla lähteä viemään asiaa ”isojen pyörien eteen.” Taustaa Hietasaaren kaavoitusasiaan: Hietasaaren kaavoittamissuunnitelmat ovat herättäneet huolta ja vastarintaakin joidenkin oululaisten keskuudessa, kaavoitusta vastaan olleeseen adressiin kerättiin 2446 nimeä. Hietasaari on kantakaupunkilaisille mitä arvokkainta lähiluontoa, helposti saavutettava ja monipuolinen virkistyskohde. Erityisen kuuma aihe on ollut huvipuisto, jota on kaavailtu alueelle. Kaavoitus meni läpi Oulun kaupungin valtuustossa tammikuussa 2017 äänin 49–18. Hietasaaren asemakaavat, johon kuuluu Nallikarin matkailu- ja vapaa-ajan keskuksen seitsemän vuotta kestänyt kaavoitustyö.

Ihan lainsäädännön mukaan Hietasaaren kaavoituksessa edettiin: virkamiehet valmistelivat yhdyskuntalautakunnalle, joka käsitteli sen ja lähetti sitten kaupunginhallitukselle, joka käsitteli sen ja lähetti sitten valtuustolle. Eri vaiheissa äänestettiin ja suurimmaksi kysymykseksi nousi sitten tämä kalevalainen huvipuistomahdollisuus. Lähes kaikki Hietasaaren toimijat saivat kaavassa mahdollisuudet laajentaa toimintaansa. Suurin ongelma oli se, että Hietasaaren asukkaita, palstaviljelijöitä ja luontojärjestöjen kommentteja ei käytännöllisesti otettu huomioon lainkaan.

Nyt sitten kansalaiset ovat käyttäneet lain mukaista valitusoikeutta ja valittaneet hallinto-oikeuteen ja aikovat valittaa vielä korkeimpaan oikeuteen. Kukaan ei pääse toteuttamaan Hietasaarissa mitään ennen kuin valitukset on ratkaistu, se voi viedä jopa neljä vuotta. Hietasaaren kaavoitus on malliesimerkki siitä, että kuinka muodollisesti asian hoito on ihan Ok. Asukkaat ovat näreissään, koska he kokevat, että mitään heidän sanomisistaan ei otettu missään vaiheessa huomioon.

Kysymys 4. Mitä haluaisit tuoda esille ihmisille, jotka miettivät kantaansa kuntavaaleihin liittyen ja sitä jättääkö kokonaan äänestämättä, jos sopivaa ehdokasta ei vain tunnu löytyvän?

Varmasti aika monella voi olla vaikeuksia löytää itselle sopiva ehdokas. Toisaalta tarjolla on laaja, kirjavakin valikoima erilaisia ehdokkaita. Itse olen aina ajatellut näin: mikään puolue eikä kukaan ehdokas ei ole ihanteellisen täydellinen. On vain valittava niin sanotusti huonoista vaihtoehtoista vähiten huono. Hyvää osviittaa saa, kun miettii, mitä itselle tärkeitä asioita on hoidettu päätöksenteossa huonosti ja miksi? Usein väitetään, että ei ole vaihtoehtoja. Poliitikassa (ja elämässä yleensäkin) on aina vaihtoehtoja. Kunnallispoliitikot ovat sitä varten, että heidän on kuunneltava ihmisiä ja vastattava päätöksensä seurauksista.

Sitten vanha toteamus: jos ei äänestä, niin silloin ei juurikaan ole mahdollisuutta nurista. Äänestäneillä on aina oikeus ottaa yhteyttä äänestämäänsä henkilöön ja äänestäneellä on oikeus nurista. Jos sitä äänestettävää henkilöä ei tahdo millään löytää, niin aina on mahdollisuus käyttää vaalikoneita apuna.

Kuten haastattelun vastauksista havaitaan, kunnalliselämässä mukana olevalla on keinonsa vaikuttaa ympäristönsä kehittämiseen. Mutta jos ihmiset eivät äänestä vaaleissa ehdokkaitaan, näkemyksiä ei voida huomioida päätöksenteossa, joten aina kannattaa äänestää.

4 TUTKIMUS JA SEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksen toteutus

Kysely toteutettiin käyttäen Webropol-ohjelmaa. Kysymykset laadittiin yhdessä kuntalaisvaikuttamisen ja yhteisötoiminta -työryhmän kanssa. Työryhmä hoiti kyselyn jakelun saatekirjeineen (LIITE 1). Linkki Webropol-kyselyyn oli esillä Facebookissa ja sitä jaettiin työryhmän postituslistojen kautta. Kyselyyn oli mahdollista vastata ainoastaan sähköisesti. Suunnittelin ja toteutin saatekirjeen. Työryhmältä tuli ehdotuksia asioista, joihin haluttiin tietoa, ja minkälaisia kysymyksiä oli kysytty aiemmissa kyselyissä. Työryhmä oli todennut, että aiemmissa kyselyissä kysymykset eivät olleet tarpeeksi hyvin muotoiltuja, joten tulosten tulkinta oli ollut vaikeaa. Kysymykset laadittiin tältä pohjalta. Kyselyssä vastaajille annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitään sekä parannusehdotuksia avoimin kysymyksin. Kyselyn linkki oli avoinna kuukauden ajan ja kyselyyn vastaaminen päättyi 15.2.2015. Kysymyksiä oli 14, joista avoimia kysymyksiä 4, ja yksi kysymys oli yhteystietoja varten arvontaan osallistumiseksi. Kävin esittämässä kyselyn tulokset kuntalaisvaikuttaminen ja yhteisötoiminta –työryhmälle 13.10.2015.

Kyselyn analysointivaiheessa osoittautui ongelmalliseksi se, että kyselyn laatimisvaiheessa kaikkia kysymyksiä ei oltu määritelty pakollisiksi. Tämä mahdollisti sen, että kysymysten välinen vastausmäärä vaihteli huomattavasti, välillä 131 – 321.

4.2 Vastaajien taustatiedot

Ensimmäisellä kysymyksellä selvitettiin vastaajien ikäjakaumaa. Vastauksia tuli yhteensä 291 kappaletta.

1. Vastaajan tiedot

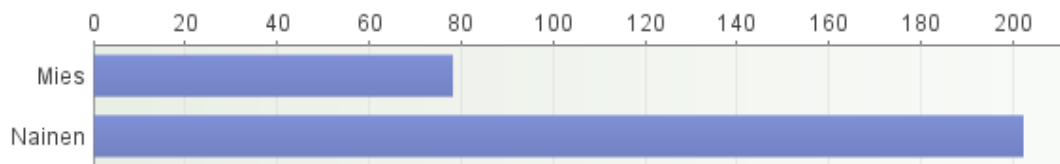
Ikä	alle 17	18-25	26-40	41-64	65-	Yhteensä
Vastaajien lukumäärä	2	6	63	154	66	291

KUVIO 1. Vastaajien tiedot

Kuvasta ilmenee selvästi alle 25-vuotiaiden vähäinen kiinnostus vastata tähän kyselyyn. Eniten vastaaminen kiinnosti ikäluokkaa 41–64, ja vastaajista 52,9 % kuului tähän ryhmään.

Kysymyksellä 2 selvitettiin vastaajien sukupuolijakaumaa. 280 kuntalaista vastasi tähän kysymykseen.

2. Sukupuoli

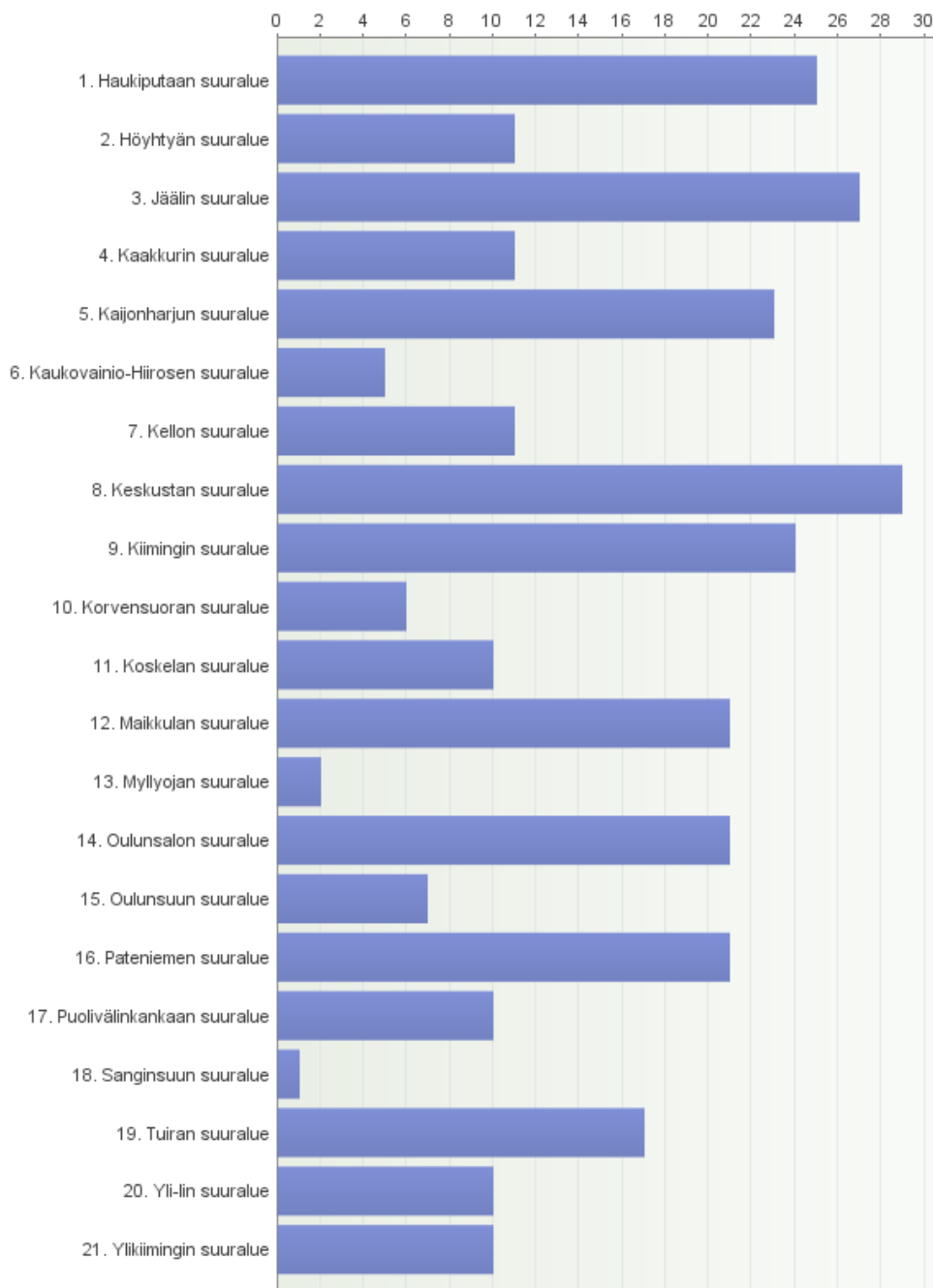

KUVIO 2. Vastaajien sukupuolijakauma.

Vastaajista 71,4 % oli naisia ja 28,6 % miehiä. Tästä ilmenee naisten suurempi kiinnostus vastata kyselyyn.

Kysymyksessä 3 vastaajia pyydettiin valitsemaan oma asuinalueensa listalta. Tähän kysymykseen tuli 302 vastausta.

3. Valitse asuinalueesi listalta

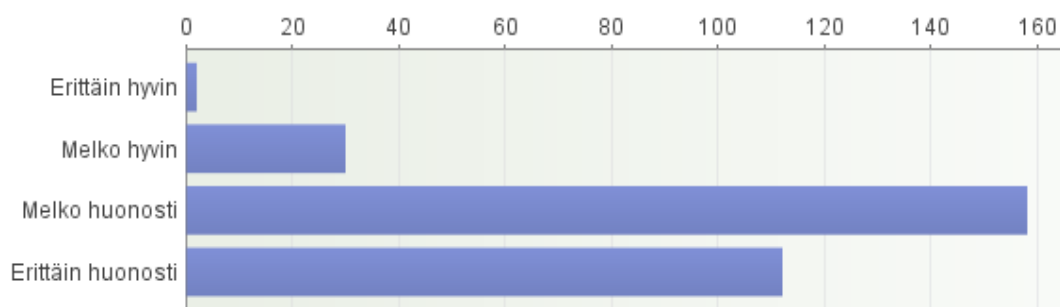
KUVIO 3. Asuinalue

Keskustan suuralueella vastustiheys oli suurin (9,6 %). Myös hiljattain Ouluun liittyneillä alueilla kuten Haukiputaan suuralueella sekä Jäälissä ja Kiimingin suuralueella oli vastattu ahkerasti.

4.3 Kokemuksia vaikuttamisesta

Kysymyksillä 4-6 selvitettiin vastaajien kokemuksia vaikuttamisesta. Neljännellä kysymyksellä selvitettiin miten ihmiset kokevat mahdollisuutensa vaikuttaa valmisteluun ja päätöksentekoon. Vastauksia tuli 302 kappaletta.

4. *Koetko, että voit vaikuttaa Oulun kaupungin palveluita koskevaan valmisteluun ja päätöksentekoon (esim. päiväkotit, koulu, kulttuuri, liikunta, kaavoitus, joukkoliikenne tai sosiaali- ja terveystyöpalvelut)?*

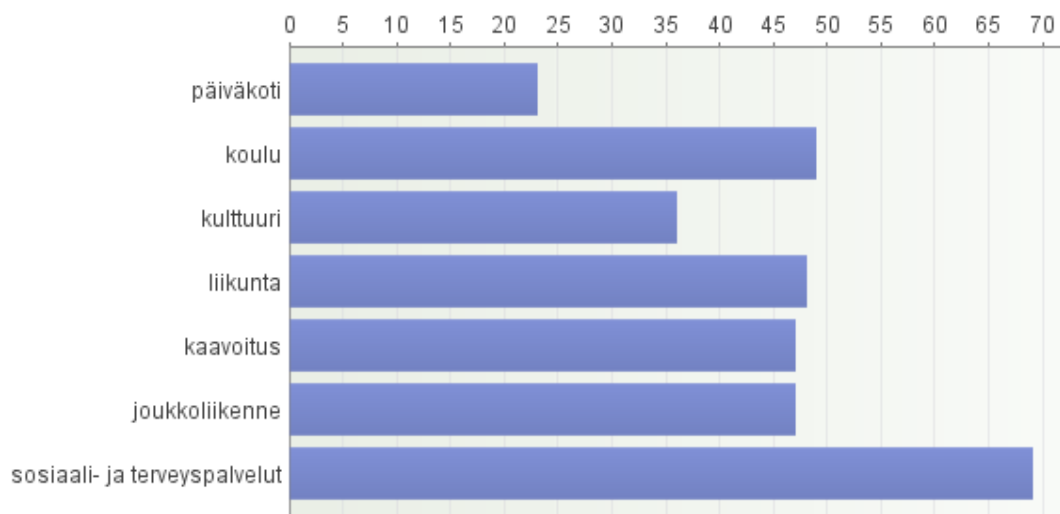

KUVIO 4. Vastaajan kokemukset mahdollisuudesta vaikuttaa.

Kaupunkilaiset kokevat voivansa vaikuttaa Oulun kaupungin palveluita koskevaan valmisteluun ja päätöksentekoon melko huonosti. 52,6 % koki voivansa vaikuttaa melko huonosti ja 38,4 % erittäin huonosti, eli vain 9 % koki pystyvänsä vaikuttamaan melko hyvin tai erittäin hyvin.

Seuraavaksi kysymyksessä 5 tiedustelin, minkälaisiin palveluihin vastaajat kokivat voivansa vaikuttaa. Tähän kysymykseen tuli vastauksia vain 135 kappaletta. Arvelen, että tähän voi vaikuttaa kysymyksen asettelu, ihmiset voivat ajatella, etteivät he saa tarpeeksi ääntään kuuluviin, eivätkä siis koe voivansa vaikuttaa esimerkiksi päiväkotit- ja kouluasioissa, joissa vastaukset jäivät määrällisesti tässä hyvin pieniksi. Eli osa vastaajista on ehkä kysymyksen nähtyään päättänyt jättää väliin koko kysymyksen vastaamisen, koska ei ole kokenut voivansa vaikuttaa.

5. Jos koet, että voit vaikuttaa Oulun kaupungin palveluita koskevaan valmisteluun ja päätöksentekoon, niin mitä palveluita koskien? (Voit valita useamman vaihtoehdon).

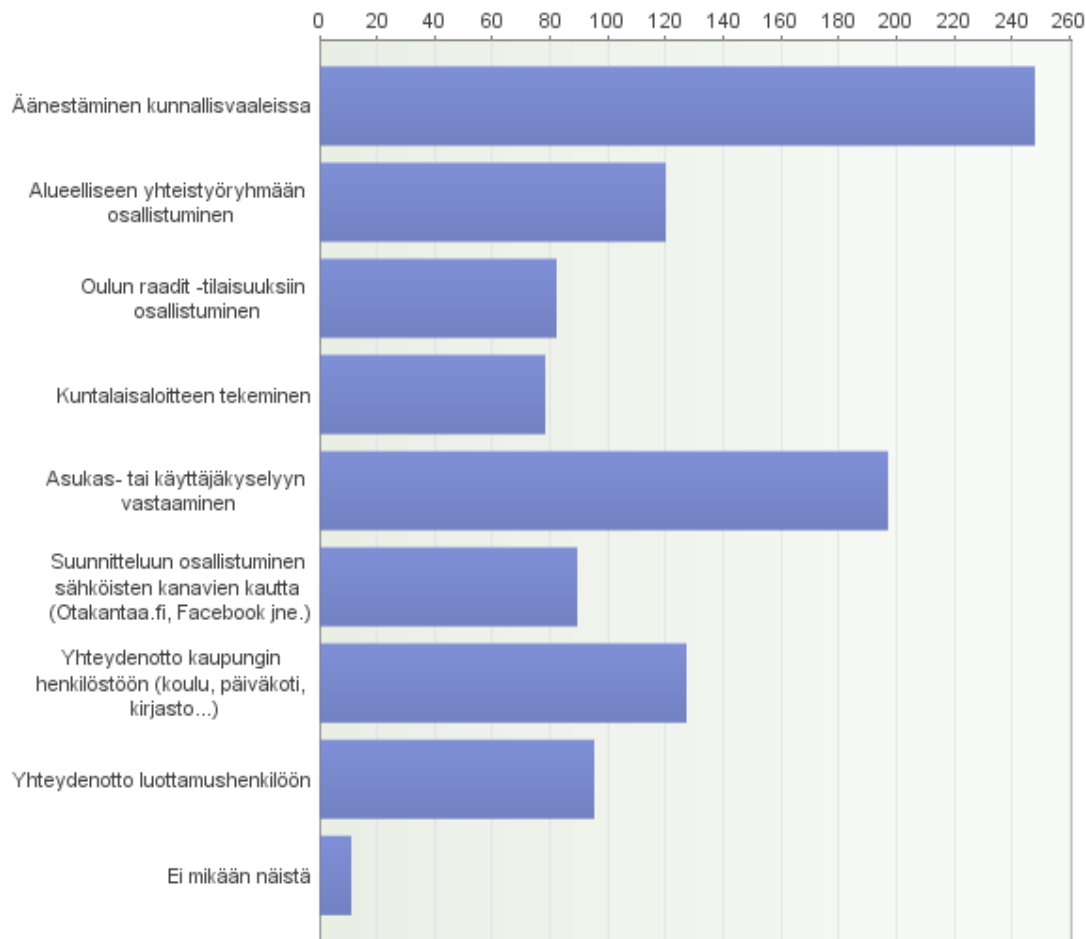

KUVIO 5. Vaikuttaminen palvelualueisiin.

Sosiaali- ja terveyspalveluihin koettiin voitavan vaikuttaa eniten. Koulu-, liikunta-, kaavoitus- ja joukko-liikennepalveluihin koettiin voitavan vaikuttaa lähes yhtä paljon. Vähemmälle vaikutusmahdollisuudelle koettiin jäävän kulttuuri- ja päiväkotipalvelut.

Kysymyksellä 6 selvitettiin erilaisten vaikuttamiskanavien suosiota, ja tähän vastauksia tuli 303.

6. Seuraavassa on luettelo erilaisista vaikuttamisen kanavista. Valitse 4 sinulle tärkeintä vaikuttamisen kanavaa. (Kunnalliseen valmisteluun ja päätöksentekoon vaikuttaminen.)

KUVIO 6. Vaikuttamisen kanavat

Vastauksista erottuvat neljä tärkeintä vaikuttamisen kanavaa, jotka ovat äänestäminen kunnallisvaaleissa (82,5 %), asukas- tai käyttäjäkyselyyn vastaaminen (65,7 %), yhteydenotto kaupunginhenkilöstöön (39,6 %) sekä alueelliseen yhteistyöryhmään osallistuminen (35,6 %).

4.4 Toiveita vaikuttamiseen

Kysymyksillä 7-9 pyrittiin selvittämään kanavia, joiden avulla kuntalaiset haluaisivat vaikuttaa.

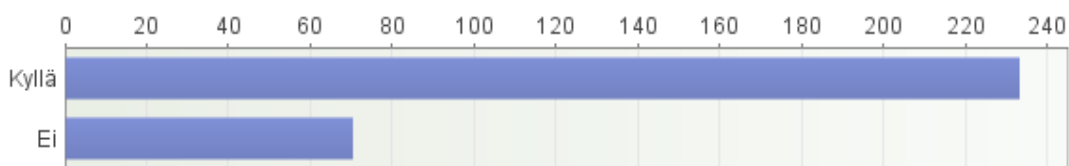
Kysymys 7 oli ns. avoin kysymys, johon toivoin kuntalaisten mielipiteitä. Vastauksia tuli 52 kappaletta.

7. Puuttuuko vaikuttamisen kanavista jokin vaihtoehto? Tähän voit kirjoittaa omia ehdotuksia.

Sähköiset kanavat koettiin vieraiksi käyttää, vaikka ymmärrettiin niiden olevan tätä päivää. Kaupungin nettisivut koettiin hankalaksi, kun halusi tehdä esimerkiksi kuntalaisaloitteen. Ihmisillä ei ole tietoa monistakaan vaikuttamisen kanavista. Tiedottaminen Oulun kaupungilta koettiin puutteelliseksi, ja olisi hyvä hyödyntää erilaisia kanavia, jotta se tavoittaisi kaikki kuntalaiset. Asioiden valmistelua pyydettiin avoimemmaksi ja läpinäkyväksi, jotta kuntalaiset ehtisivät reagoida asioihin niin halutessaan. Olen koonnut kaikki tähän tulleet vastaukset ja ne ovat liitteenä (LIITE 2.)

Kysymyksellä 8 selvitettiin vaikuttamisen kanavan tuttuutta, vastauksia tuli 303 kappaletta.

8. Ovatko vaikuttamisen kanavat entuudestaan tuttuja?

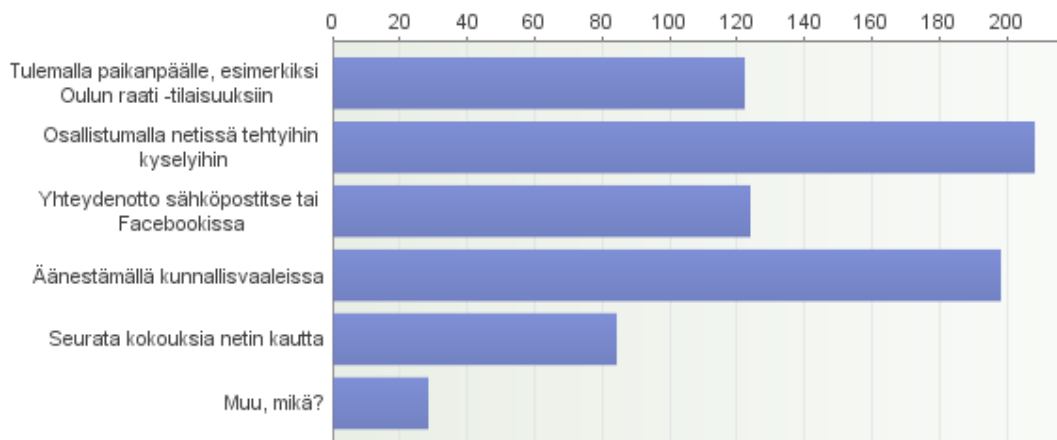

KUVIO 7. Vaikutuskanavien tunnettavuus

Kuten nähdään, valtaosa vastaajista koki vaikutuskanavien olevan tuttuja, vaikkakin noin 70 vastaajista vastasi, että eivät tunne vaikuttamisen kanavia.

Kysymyksessä 9 kysyttiin, minkä kanavien kautta kuntalaiset haluaisivat vaikuttaa. Tähän kysymykseen sai valita halutessaan useita vastausvaihtoehtoja ja vastauksia tuli yhteensä 287 kappaletta.

9. Haluaisin vaikuttaa seuraavien kanavien kautta. Voit valita useamman vaihtoehdon.

KUVIO 8. Haluaisin vaikuttaa seuraavien kanavien kautta

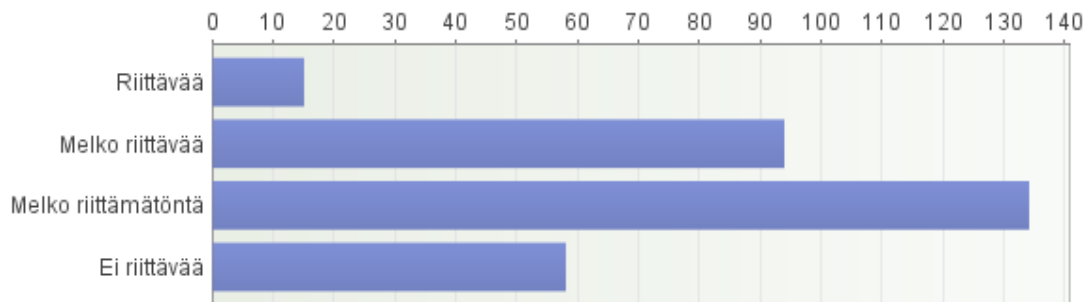
Tässä ilmeni, että kaupunkilaiset haluaisivat vaikuttaa useimmiten nettikyselyjen (70,3 %) ja kunnallisvaaleissa äänestämisen kautta (69,3 %). Lisäksi avointen vastausten kautta (kohta ”Muu mikä?”) saatiin tietoa siitä, että ihmiset kokevat tärkeäksi saada tietoa valmisteilla olevista asioista. Kaikki tämän kohdan vastaukset ovat liitteenä (LIITE 3).

4.5 Tiedottaminen vaikutusmahdollisuuksista ja terveiset

Kysymyksillä 10 - 14 kysyttiin kuntalaisilta, onko osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista tiedottaminen riittävää.

Kysymyksessä 10 kysyttiin osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista ja vastauksia tuli 301 kappaletta.

10. Onko mielestänne kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista tiedottaminen tällä hetkellä riittävää?

KUVIO 9. Osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista tiedottaminen.

Vaikutusmahdollisuuksista tiedottaminen koettiin melko riittämättömäksi. Melko riittäväksi sen koki noin 94 vastaajaa sekä melko riittämättömäksi noin 134 vastaajaa. Eli tästä voidaan tulkita, että tiedottamisessa olisi paljon parannettavaa.

KYSYMYKSIÄ 11 oli jälleen ns. avoin kysymys. Sen avulla haluttiin saada oululaisilta näkemyksiä, miten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista tiedottamista tulisi kehittää. Ehdotuksia tuli yhteensä 131 kappaletta.

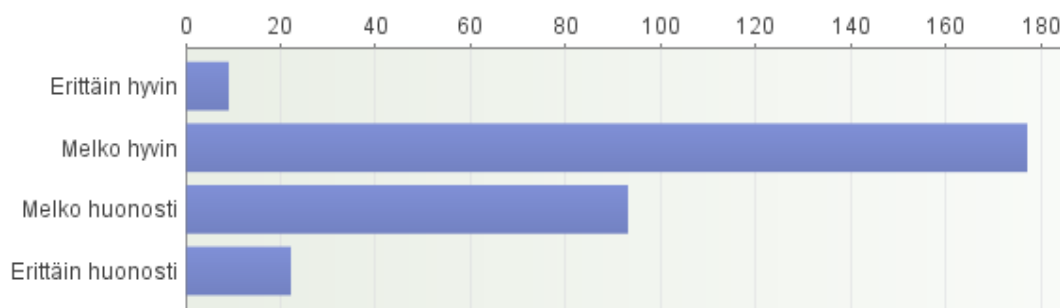
11. *Miten haluaisit, että kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista tiedottamista kehitettäisiin?*

Vastauksia oli paljon ja niistä heijastui mm. reuna-alueiden asukkaiden tyytymättömyys vaikutusmahdollisuuksiinsa. Tästä osoituksena on esimerkiksi Jäälän ja Haukiputaan suuri vastaajamäärä. Myös tiedottamisen merkitys korostui edelleen. Paperilehdissä tiedottamisen lisäksi toivottiin tiedottamista sosiaalisessa mediassa, kuten Facebookissa ja Oulun omilla nettisivuilla. Asioissa tiedottamisessa tärkeänä nähdään myös toistuvuus, eli tiedotettavana olevaa asiaa nostetaan esille useamman kerran ja näin annetaan mahdollisuus myös ns. hitaammin herääville kaupunkilaisille ehtiä mukaan päätöksentekoon ja vaikuttamiseen. Tämä sama ilmiö on havaittavissa myös kuntavaaleissa äänestysinnokkuutena – ihmiset kokevat, että siellä he saavat kirjaimellisesti itse vaikuttaa, ketä äänestävät ja minkä puolueen he kokevat itselle tärkeäksi. Olen koonnut kaikki vastaukset liitteeseen (LIITE 4).

Kysymyksessä 12 selvitettiin Oulun kaupungin nettisivujen selkeyttä ja vastauksia saatiin 301 kappaletta.

12. *Ovatko Oulun kaupungin sivut (ouka.fi) mielestänne selkeät, löytyykö etsimänne tieto helposti?*

(esimerkiksi pöytäkirjat, suurluettasi koskevat tiedotteet).

KUVIO 10. Oulun kaupungin sivujen (ouka.fi) selkeys.

Oulun kaupungin verkkosivut olivat melko selkeät 178 vastaajan mielestä. Noin 96 vastaajaa koki sivut melko huonoksi. Tästä voidaan tulkita, että sivuissa olisi vielä kehitettävää, jotta tieto asioista löytyisi helpommin.

Kysymyksellä 13 kerättiin vastaajien yhteystietoja palkintojen arvontaa varten. Tällä kysymyksellä ei ollut informatiivista sisältöä, mutta yhteensä 171 vastaajaa jätti yhteystietonsa.

Kysymys 14 oli avoin kysymys ja sen avulla haluttiin saada terveisiä Oulun päättäjille vapaamuotoisesti. Terveisiä saapui yhteensä 102 kappaletta ja olen kerännyt ne luetteloksi liitteeseen (LIITE 5).

Vastauksissa esiin nousi päätöksenteon avoimuus, jota kovasti peräänkuulutettiin. Esimerkiksi toivottiin, että tieto tulevista päätettävistä asioista tulisi ajoissa, jotta päätöksentekoon ehdittäisiin vaikuttaa. Kyselyssä koettiin tärkeäksi avoimet kentät, joihin pystyi vapaasti kirjoittamaan mielipiteensä, kritiikkiä saivat rasti ruutuun kyselyt, joissa yksilön mielipiteet eivät nouse esille.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselyyn vastasi enimmillään noin 321 kuntalaista. Oulun virallinen väkiluku syyskuussa 2016 oli 200 071 henkilöä, eli jos voitaisiin ajatella perusjoukoksi koko kaupunginväestöä, vastausprosentti oli 0,16 prosenttia. Tästä voidaan päätellä, että kysely on vain suuntaa antava eikä suurempia johtopäätöksiä voida tehdä. Toisaalta kaupunginhallituksen jäsenen Veikko Ervastian haastattelu antoi tarkkaa tietoa kunnan toimintatavoista ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksista.

Kuten tutkimukseni tuloksissa ilmeni, asukkaat peräänkuuluttivat sitä, ettei Oulussa tieto asioista tule perille ajoissa. Yleensä asioista tiedotetaan vasta siinä vaiheessa, kun päätöksistä, esimerkiksi asema-kaavoista ynnä muista asioista, aletaan äänestää. Tässä vaiheessa pohjatyö ja selvitys on jo tehty ja äänestysvaiheessa vaikuttaminen ei enää onnistu. Kuten teoriaosuudessa tuli ilmi, paras vaihe asioihin vaikuttamiseen on asian valmisteluvaiheessa. Netin kautta tapahtuvaa tiedottamista toivottiin enemmän, mutta mitään uutta tiedotuskanavaa ei tullut esiin. Asukkaat toivoivat monikanavaista viestintää sekä selkeyttä ouka.fi –sivustoille. Avoimien vastausten mukaan sivuilla on paljon tietoa, mutta oikean tiedon löytäminen on vaikeaa.

Tietoisuuden levittämiseksi ja kansalaisvaikuttamisen vahvistamiseksi kyselyn tuloksista tehdään artikkelit Oulun alueen sanoma- ja paikallislehtiin. Kyselyn tulokset julkaistaan Oulu10 –sivuilla.

Opinnäytetyön tekijänä toivon, että Oulun kaupungin luottamusmiehet, virkamiehet ja kansalaiset hyödyntävät opinnäytetyön tuloksia. Tavoitteena on toteuttaa kysely parin vuoden päästä uudestaan.

LÄHTEET

Hallintolaki 6.6.2003/434. Saatavissa <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>. Viitattu 20.4.2016.

Harju, A. 2003. Yhteisellä asialla. Kansanvalistusseura. Vantaa.

Ilvonen, A. 2011. Miten vaikutan? OK-opintokeskus.

Julkisuuslaki 21.5.1999/621. Saatavissa <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>. Viitattu 8.4.2016.

Kuntalaki 16.9.2015/410. Saatavissa <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150410>. Viitattu 15.1.2016.

Kuntavaalit. www-dokumentti. Saatavissa <http://www.kuntavaalit.fi>. Viitattu 2.1.2017.

Oulussa jokainen kuuluu ja vaikuttaa.PDF-dokumentti. Saatavissa https://www.ouka.fi/c/document_library/get_file?uuid=edad8474-cac4-488f-91df-5354a0dfbd07&groupId=74216.

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731. Saatavissa <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>. Viitattu 12.1.2016.

Vallakas 2009. PDF – dokumentti. saatavissa http://www.huittinen.fi/files/249/Vallakas_-_kuntalaisen_vaikuttamisopas.pdf. Viitattu 22.3.2016

Ylikahri, V. 2007. Kuinka maailma muutetaan? Helsinki. I-print Oy

LIITE 1: Kysymykset ja monivalintakysymysten vastausvaihtoehdot

1. Vastaajan tiedot, ikä
 - alle 17
 - 18 – 25
 - 26 – 40
 - 41 – 64
 - yli 65

2. Sukupuoli
 - Nainen
 - Mies

3. Valitse asuinalueesi listalta.
 - Haukiputaan suuralue
 - Höyhtyän suuralue
 - Jäälin suuralue
 - Kaakkurin suuralue
 - Kaijonharjun suuralue
 - Kaukovainio-Hiirosen suuralue
 - Kellon suuralue
 - Keskustan suuralue
 - Kiimingin suuralue
 - Korvensuon suuralue
 - Koskelan suuralue
 - Maikkulan suuralue
 - Myllyojan suuralue
 - Oulunsalon suuralue
 - Oulunsuun suuralue
 - Puolivälikankaan suuralue
 - Sanginsuun suuralue
 - Tuiran suuralue
 - Yli-Iin suuralue
 - Ylikiimingin suuralue

4. Koetko, että voit vaikuttaa Oulun kaupungin palveluita koskevaan valmisteluun ja päätöksentekoon (esim. päiväkotit, koulu, kulttuuri, liikunta, kaavoitus, joukkoliikenne tai sosiaali- ja terveystalvet)?
 - erittäin hyvin
 - melko hyvin
 - melko huonosti
 - erittäin huonosti

5. Jos koet, että voit vaikuttaa Oulun kaupungin palveluita koskevaan valmisteluun ja päätöksentekoon, niin mitä palveluita koskien? (Voit valita useamman vaihtoehdon).
 - päiväkotit, koulu, kulttuuri, liikunta, kaavoitus, joukkoliikenne, sosiaali- ja terveystalvet

6. Seuraavassa on luettelo erilaisista vaikuttamisen kanavista. Valitse 4 sinulle tärkeintä vaikuttamisen kanavaa. (Kunnalliseen valmisteluun ja päätöksentekoon vaikuttaminen.)
 - Äänestäminen kunnallisvaaleissa
 - Alueelliseen yhteistyöryhmään osallistuminen
 - Oulun raadit –tilaisuuksiin osallistuminen
 - Kuntalaisaloitteen tekeminen
 - Asukas- tai käyttäjäkyselyynvastaaminen
 - Suunnitteluun osallistuminen sähköisten kanavien kautta (Otakantaa.fi, Facebook, jne.)
 - Yhteydenotto kaupungin henkilöstöön (koulu, päiväkotit, kirjasto,...)

7. Puuttuuko vaikuttamisen kanavista joku vaihtoehto? Tähän voit kirjoittaa omia ehdotuksia.

8. Ovatko vaikuttamisen kanavat entuudestaan tuttuja?
 - Kyllä
 - Ei

9. Haluaisin vaikuttaa seuraavien kanavien kautta. Voit valita useamman vaihtoehdon.
 - Tulemalla paikan päälle, esimerkiksi Oulun raati –tilaisuuksiin
 - Osallistumalla netissä tehtyihin kyselyihin
 - Yhteydenottaen sähköpostitse tai Facebookissa
 - Äänestämällä kunnallisvaaleissa
 - Seurata kokouksia netin kautta
 - Muu, mikä?

10. Onko mielestänne kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista tiedottaminen tällä hetkellä riittävää?
 - Riittävää
 - Melko riittävää
 - Melko riittämätöntä
 - Ei riittävää

11. Miten haluaisit, että kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista tiedottamista kehitettäisiin?

12. Ovatko Oulun kaupungin sivut (ouka.fi) mielestänne selkeät, löytyykö etsimänne tieto helposti? (Esim. pöytäkirjat, suoraluettasi koskevat tiedotteet).
 - Erittäin hyvin
 - Melko hyvin
 - Melko huonosti
 - Erittäin huonosti

13. Jos haluat osallistua arvontaan, jätä yhteystietosi (arvonnassa 2 kpl. teatterilippuja Oulun kaupunginteatteriin ja Oulu -aiheisia tuotteita). Vaikka jätätkin yhteystietosi, kyselyn tiedot käsitellään nimettöminä. Yhteystietoja ei ole pakko jättää.

14. Muita terveisiä/ajatuksia voit jättää tähän.

LIITE 2: Puuttuvat vaikuttamisen kanavat (kysymys 7)

- Yhteydenotto palveluntarjoajaan (ei kaupungin henkilöstöä).
- Sosiaali- ja terveystalvet
- Mitäpä se hyveää (puolankalainen sanonta Pessimisti-päiviltä).
- Avoimuutta asioiden valmistelussa vrt kouluverkon punominen.
- kaavoituksen tiedustelu ja keskustelu tilaisuudet yyp:ssä
- yyp:ssä eli yhdyskunta palveluissa on myös uusi palaute järjestelmä
- Yhteistyötilaisuudet virka-ajan ulkopuolella
- Kaikki luetellut ovat OSALLISTUMISTA, mutta eivät VAIKUTTAMISTA - kannanotoilla tai aloitteilla ei ole mitään merkitystä päätöksenteossa, jossa jyllää vain raha ja päättäjien oma etu.
- Oulussa on alueita mihin ei joukkoliikenne yllä, esimerkiksi Auran maja!
Autoton ihminen ei voi koskaan osallistua siellä järjestettäviin hiihto-, yms kuntotapahtumiin. Tämä nyt ei ollut kyllä vastaus ylläolevaan kysymyksen mutta...joo
- Minun mielestä kaupungin kodinpalvelut on hinnoiteltu liian alas esim: Bruttopalkka pitää olla 900€, mikä on kohtuuton meidän sukupolvelle, vaikka olemme työeläkkeellä, netto voi olla tuo 900€ jos siitä maksat asumiskulut ja ruuan itselle, ei riitä kodinulkopuolelta ostettuihin palveluihin. Nyt tuntuu, että avun saa vain ne jotka koskaan ei ole olleet työssä olleetkaan. Olen kuitenkin maksanut veroja 40 vuotta. ikäni on 72 v. Olen hämmästynyt, kun mainostetaan kotipalvelua. Olen ollut eläkkeellä 10 vuotta ja kansaneläkkeeni ei ole noussut, verot kylläkin. Kuinka kaupunki arvostaa meitä työnsä tehneitä palveluissa. Minun mielestä kannattaisi virkamiesten seurata eläkekehitystä. En saa kansaneläkettä ollenkaan. esitän neuvotteluissa nettotulon mukaan saatavaa avustusta joka olisi vaikka 1300€. Niin meitäkin avustettaisiin kotipalveluilla. 1944 syntyneitä ei ole paljon Oulussa.
- Lähidemokratia siinä muodossa, että paikallistaholla on myös oma budjetti ja sen ehdotukset käsitellään luottamuselimityksissä niin että se näkyy pöytäkirjoissa. Nyt esim. suuralueen pöytäkirjat todennäköisesti päätyvät Ö-mappiin ilman että niiden ehdotuksilla olisi mitään konkreettista merkitystä. Pelkät Oulun raadit eivät riitä ja ne tulisi napakasti laatia toimiviksi kanaviksi. Lappujen heiluttelu on näennäisdemokratiaa jotta voidaan sanoa, että väestöä kuunnellaan. Oulun kaupungin johtamisjärjestelmä on ison remontin tarpeessa: luottamushenkilöt eivät voi vaikuttaa juuri mihinkään ja virkamiehillä on aivan liikaa valtaa ja päätökset tehdään salassa. Liitoskuntien pettymys liitokseen ja turhiin lupauksiin "kuinka alueita kehitetään" on vahva signaali johon on reagoitava. Oulun maine alkaa olla pohjamudissa ja halua pois siitä on varsinkin liitosalueilla.
- Tiedottaminen kaupungin puolelta tulee olla säännöllistä ja siinä on hyödynnettävä erilaisia kanavia jotta se tavoittaa kaikki kuntalaiset.
Itse suosin sähköisiä kanavia ja kyselyitä, paperilehdet ovat hyvin pienessä roolissa.
- Yleiset tilaisuudet joissa keskitytään johonkin asiaan ja esitellään mitä aiotaan tehdä ja jossa voidaan antaa palautetta ja keskustella julkisesti ja yksityisesti niiden kanssa jotka asioista tietävät tai päättävät (esimerkkinä Varjakka projektin esittelytilaisuudet Salonpään koululla)
- Suora yhteys nettisivujen kautta nimetyille (vastuualueet po mainittuna) Oulun kaupungin päättäjille, siten että voi kirjoittaa heti ehdotuksen, aloitteen, kansalaispalautteen kaupunkilaisista askarruttavasta asiasta/toimintatavoista yms, miten meidän kovalla arkityöllämme hankittuja veroeuroja käytettäisiin paremmin!
- Media
- Päättäjien pitäisi tulla keskustelemaan asioista paikan päällä asukkaiden kanssa.
- Asioiden valmistelu pitäisi olla avointa ja läpinäkyvää.

- Kaupungin Eteläistä puolta kehittävät pitäisi jäävätä kaupungin pohjoisen puolen asioista päätettäessä.
- Ehkä kanavia on, mutta en tiedä niistä tarpeeksi pystyäkseni käyttämään niitä.
- Yleisten kyselyjen sijaan kyselyn tekeminen suoraan osoitettuna palvelun käyttäjäkuntaan eli esim. päiväkotilapsen vanhempana päiväkoteja ja alakoulua koskeviin asioihin tai kotihoidossa yms. olevan omaisena (ts. asianhoitajana) ko. palveluita koskevaan kysymykseen. Esim. kotihoidon toiminnasta olisi paljonkin palautetta ml. sähköisen asiointijärjestelmän kehittämiseksi (säästää työntekijöiden työaika kun viestintä ja viestinvälitys siirtyy hallitummaksi).
- Virkamiesten päänkääntäminen ja kasvattaminen veronmaksajien kuuntelijoiksi...ihan oikeasti.
- Kyllä suur- Oulun synnyttämisvaiheessa ymmärsin, että laita-alueet kuten Oulunsalokin huomioidaan esim. lukion säilyttämisessä alueellisesti tärkeinä. Nyt päättäjillä on jokin mummutti- ja keskittämisen vimma.
Säästöt ovat muutakin, kuin pelkästään rahaa, joka sekin usein vain laskennallista ajattelua.
- Äänestäminen riittää, muuta en tarvitse
- Sähköiset kanavat ovat varmasti tätä päivää. Itselläni ei ole mitään tietoa, mitä kanavia Oulun kaupungilla on käytössään. Kaikille asukkaille avoimet yhteistyöryhmän kokoukset ovat olleet mukavia matalan kynnyksen foorumeita, joihin on ollut helppo tulla. Eri ikäiset ja eri elämäntilanteissa olevat ihmiset tarvitsevat itselleen luontevia vaikuttamismenetelmiä. Esim. nuoret, vanhukset, kuntoutuajat.
- Olen osallistunut "Oulun raadit" - tilaisuuksiin mm. Ritaharjun alueen ns. hyvinvointikeskus (=terveysasemaa laajempi), Olen ottanut kantaa "Otakantaa" - nettisivulle, käyttäjäkyselyihin. Olen sitä mieltä, että niillä ei ole mitään merkitystä. Puhua voi, mutta Asukkaita ei kuunnella pätkääkään. Poliitikot (?, viranhaltijatko) päättävät, että Oulujokivarteen tulee 3 hyvinvointikeskusta lähekkäin. Ihan sama vaikka kanta-pohjois-Oulun 80 000 ihmistä kulkevat Tuiraan mm. Vaikka järkevämpää olisi, että hyvinvointikeskus sijoitetaan Kaijonharjun suuralueelle (esim. Ritaharjuun). Joukkoliikenne ei toimi niin hyvin.
Äänestäminen on ainoa keino vaikuttaa.
- asukkaiden kuunteleminen.
- Päättäjien velvoittaminen osallistua eri alueiden YTR -kokouksiin
- Päätöksenteko tehdään kaupungin keskustassa ja esim. Oulunsalosta halutaan tehdä näivettyneet kaupungin osa, esim. suunnitelluilla kouluverkkomuutoksilla. Liikuntapaikkoja esim. laturit ei pidetä kunnossa koulujen lähellä, jotta päiväkotit-ikäisiä ja alakoululaisia voisi opettaa hiihtämään jne.
- Virkamiehet ja päättäjät tekevät päätöksensä. Kansalaisten muka kuunnellaan, mutta päätökset on jo tehty käytännössä. Kuulemisilla ei ole mitään virkaa.
- Kuntalaisaloitteen tekeminen vaatii aikaa ja paneutumista. Pitäisi olla erikseen henkilö(itä), jolle kuntalainen voi soittaa / laittaa viestin asiassa kuin asiassa, josta haluaa antaa palautetta. Esim. lumien auraus, katuvalaistus, kouluverkon kehittäminen, jne. Viestin vastaanottaja kertoisi yhteystiedot, kenelle kaupungissa kyseinen palaute kuuluu ja/tai lähettäisi sen itse / ohjaisi puhelun eteenpäin. Nettisivuilta on hankala itse löytää, kenelle voisi soittaa jossain tietyssä asiassa. Kaiken kaikkiaan kaupungin henkilöstö, erityisesti koulujen ja päiväkotien henkilökunta pitäisi kouluttaa ottamaan vastaan arvostamaan ihmisten antamaa palautetta. Jos päiväkodissa vältellään ulkoilua vaan jokaisen "sateen uhan" kohdatessa katsotaan k7 Turtles videoita (jatkuvasti, lähes päivittäin) tämä esimerkiksi on aihe, josta tuleva vanhemman palaute on aiheellinen ja henkilökunnan tulisi pystyä ottamaan se asiallisesti vastaan. Katsomassa oli toistuvasti myös 3-vuotiaita. Mitään muutosta tähän ei tullut, vaikka vanhempi toistuvasti toivoi, että videoita, ainakaan pelottavia kouluikäisille tarkoitettuja, ei jatkuvasti katsotaisi. "Emme me täällä paljon katso". Jos tällaisia selkeitä laiminlyöntejä tapahtuu, kuntalaisella pitäisi olla joku taho, johon ottaa yhteyttä, jos asianomaiset itse eivät välitä mistään mi-

tään ja suhtautuvat palautteeseen nuivasti. Sama koskee kouluja.

- Ihmisillä ei ole tietoa monistakaan vaikuttamisen kanavista. Ja niitä mitkä tiedetään niin niitä arastellaan käyttää. Ns. reuna-alueiden ääni pitää saada kuuluviin.
- Ei varsinaisesti puutu, mutta mikä merkitys useilla näistä, esim. raati, kuntalaisaloite, on
- Oulun raadit ovat sinänsä hyvä aloite ja toimintatapa. Mutta niistä on muodostunut massati-laisuuksia, joiden puitteissa ei ole helppoa käsitellä pienempiä yksityiskohtia. Esim. alueel-lamme ollaan sulkemassa mm. terveysasemaa ja koulua. Olisi paikallaan, että alueella järjes-tettäisiin oma tilaisuus, jossa voidaan ruotia yksityiskohtaisesti n.o meidän aluetta koskevia muutoksia yli hallintorajojen luottamushlöiden sekä valmistelevien virkamiesten kanssa, si-sältäen myös päätöksenteon pohjalla olevan aineiston ja tiedonavaamisen. Raadeissa asiamme hukkuu.
- eläkeläiset huomioitava(kysely esim.terv. palvelut)joka Oulunsalossa palannut 60-luvulle.-
- Lehdistö. Julkisuus alkaa olla ainoa jolla on jotain vaikutusta.
- Paras 'kanava' = Suora yhteys päättäjiin > saada päättäjät menemään/tutustumaan ruohonjuu-ritasolle - sinne missä oikeasti asiat tehdään.
Ison työpöydän takaa näkee vain ovelle...
- Suurimpiin eläkeläisjärjestöihin suorat kontaktit kaupungin virkamiesjohdon kautta. Esim. palautejärjestelmä kerran vuodessa vuoropuheluna/dialogi eläkeläisjärjestöjen kuukausita-paamisessa.
- Luottamushenkilöt voisivat jalkautua kaupungin alueille ja kohdata aktiivisesti kuntalaisia, myös eri palveluista vastaavat. Kuntalaisten edustajina ja palkkalaisina se on velvollisuus.
- Puolue organisaatiot
- Kaupungin viranhaltijat/johtajat ei kuuntele/eikä korvaansa lotkauta vaikka lehdissä kysyvät säästöhduksia/ideoita. Luvataan kuunnella asioita ja ehkä jatkaa niiden toteuttamista sekä ilmoitella sähköpostilla miten asiat etenee? nyt mennyt jo kohta pari vuotta ja mitään ei ole kuulunut edes kunnanhallituksen puheenjohtajaltakaan, puhumattakaan kaupunginjohtajasta joka kyseli lehdessä säästöideoita.
- Alueelta valitut valtuutetut ovat passiivisia osallistumaan alueella järjestettyihin tilaisuuksiin. Vaikuttaa heidän kautta on vaikeaa.
- Päättäjät saisi vielä enemmän jalkautua kuntalaisten joukkoon kuulemaan ideoita.---
- Paneelit jossa mukana kaikista puolueista edustajat
- Puhu puille ja selitä seinille, sinne ne ehdotukset kuitenkin menevät. Kyllä sitä vaalien alla ollaan niin yhteistä asiaa ajavia, mutta äkkiä dementia iskee, kun pääsee päättäjän pallille.
- Eipä ne reuna-alueiden huolet paljon kuulu sinne keskustaan. Ja yksi valtuutettu vaikka kuin olisi äänessä, on kuin tuuleen huutaisi
- Virkamiehet ei "halua" kuunnella asukkaita= veronmaksajia ja heidän työnantajiaan, vaan ovat liian usein "palavereissaan" tai jossain että heitä ei saa kuuntelemaan asukkaita ja jos sat-tumalta joskus saa kertoa asioistaan/esityksistään niin he ei useinkaan tee asioille mitään, vaan ilmeisesti vaan ovat "töissään"
- On niitä riittävästi.
- asukkaiden vaikuttaminen tärkeisiin asioihin äänestämällä
- pitäisi olla ideariihi osasto, mihin asukkaat saisivat esittää ehdotuksia esimerkiksi Haukipu-taan keskustaan kunnantalon paikalle näyttävä hirsirakennus tyyliin Pudasjärven koulu...
- Oulun lähiöiden asukkailta pitäisi kysyä mitä me tarvitsemme ja miten haluamme kehittää lähiöitä ja niiden palveluja. Tämän jälkeen vastauksista voisi tehdä yhteenvedon ja tarttua puutteisiin.
-

LIITE 3: Haluaisin vaikuttaa seuraavien kanavien kautta, muu mikä? (kysymys 9) LIITE 3

- suorat yhteydenotot päättäjiin ja johtaviin virkamiehiin
- antamalla palautetta
- Kysely kotiin mitä apuja tarvittaisiin
- Kokouksien aiheet Kalevan tapahtumiin!
- kansalaisjärjestöjen omien tilaisuuksien järjestäminen- kysymysten asettaminen päättäjille
- Nukkuminen
- Osallistumalla työpajoihin, työryhmiin kuntalaisena
- POLITIKOT KUNTALAISTEN LUO JO VALMISTELU VAIHEESSA
- Tieto mielipidetiedusteluista kaikille siten, että huomaa.
- Antamalla palautetta omachtoisesti, kun olisi tietty palautekanava tiedossani.
- kyselyt joiden tulokset julkistetaan
- Kyselyt, joissa on avoimia kenttiä. Kouluverkkokysely oli esimerkki huonosti toteutetusta kyselystä. Omaa kantaa ei kysymyksillä yksinkertaisesti pystynyt tuomaan esiin, koska vaihtoehdot oli laadittu niin, että valmiiksi päätetyt toimenpiteet saataisiin näyttämään kuntalais-ten toivomilta.
- pienemmän mittakaavan asukastyöpajoja asuinalueittain. Kokeiltu esim. Kaukovainiolla ja Höyhtyällä? Tietääkseni ei meidän alueella. Tai jos on ollut, tieto ei ole tavoittanut.
- Soittamalla puhelimella niin että joku osaisi edes vastata tai tietäisi että mistä on kysy-mys.vastuunkantajia on vaikea nykyisin löytää. Asiat eivät kuulu enää kenellekään.
- Henkilöstön tapaamisajat infoon
- seurata kokouksia PAIKAN PÄÄLLÄ!
- +65 raati (Oulun Raati käsittelee kouluja, päiväkoteja)
- Asuinalue kohtaisia ja väestöryhmittäin
- Saamalla tietoa valmisteilla olevista asioita.
- Yhteistyöryhmä
- puolueiden järjestöt
- pitäis tehdä kuin se kuuluisa "ei oikeutta maassa saa ellei itse sitä hanki"
- Tapaamistapahtumissa oulu10ssä
- Vanhusneuvosto on nykymuodossa hampaaton
- Pienryhmässä ao luottamushenkilöiden kanssa alueellani
- Suora toiminta esim. Vapaaehtoistyö
- Osallistua keskusteluun somessa

LIITE 4: Miten haluaisit, että kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista tiedottamista kehitettäisiin? (kysymys 11)

- Yli-Iiläisiä ei kuunnella tarpeeksi, palvelut viedään kauemmas ja liikenneyhteydet huonot. Lomien aikana ei minkäänlaista liikenneyhteyttä.
- Minä olen törmännyt tiedottamiseen liittyen sähköisen kanavan kautta. Mietin, että mistä vanhukset saavat tiedon tästä ja pystyykö osallistumaan näihin kyselyihin paperisella lomakkeella.
- Luottamushenkilöiden ja virkamiesten, joilla on päätösvaltaa jalkautuminen, myös laitakaupungille, esim. kouluihin, eläkeläisten kokoontumisiin, yhdistysten kokouksiin ja alueiden tapahtumiin. Tervetuloa Yli-Iihin vierailemaan koululla, eläkeläisten kokouksessa, nuokkarissa ja piipahtamaan esim. Tannilan jälkipelejä katsomaan/pelaamaan tai hiihtomaahan hiihtämään paikallisten kanssa!
- näkyvämpää ilmoittelua ilmaisjakelulehdissä ja erillisiä lehtisiä, Facebookissa eli kaikki ilmaiset sähköiset kanavat käyttöön monipuolisesti
- Kyselyiden ja myös erillisten palautteiden käsittelyn edistymisen seuraaminen webissä. Lukuisat erialojen järjestöt voisivat olla yhtenä tiedon jakelukanavana, kun valtaosa tiedosta kulkee nykyisin lähinnä suuraluetoiminnan/asukayhdistysten kautta. Asukasyhdistykset eivät tavoita kuin pienen joukon kaupunkilaisia.
- Kuunnella asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa. Tämä tuli esille hyvinvointikeskusten keskustelutilaisuudessa Ritaharjun koululla.
- Esimerkiksi lautakunnissa käsitellään jatkuvasti kansalaisen elämään erittäin paljon vaikuttavia asioita. Niistä ei saa juuri mitään tietoa, vaikka niissä tehdään tärkeitä päätökset. Esityslistat tulevat joskus todella myöhään.
- Nettikyselyitä enemmän ja myös niiden vaikuttavuutta pitää enemmän huomioida
- Jaaha, empä ossaa sanua.
- Tiedottamisessa ollaan menossa hyvään suuntaan. Esim NinaHimworthin vierailu Haukiputaan Rotaryklubin kokouksessa ja vastaavissa yhdistyksissä on tärkeä tiedotuskanava; tuo kaupungin toiminnalle "kasvot".
- Raadit eivät ole avoimia kyselytilaisuuksia vaan siellä on ryhmä joka kyselee ja joku joka vastaa jollakin tasolla.
- esim kaupungin valtuuston lista ei löydy mitä asioita on esim seuraavassa kokouksessa. on vain milloin se on eli pm
- mainostamalla/ilmoittelulla somessakin
- Pop up -tapahtumat eri alueilla, esim. kirjastoissa ja liikuntapaikoissa virka-ajan ulkopuolella.
- Kaupungin nettisivulla voisi joskus olla näitä asioita esim. pöytäkirjoja ym. etusivun uutisina eikä vain useiden klikkausten taakse piilotettuna.
- selkeä tiedottaminen paikallislehdessä ja vastauksiakyselyihin ja tyytymättömyyteen
- Esim Kalevassa näkyvämmiin.
- Tiedottaminen riittävän ajoissa, ei esim. päiviä tai paria viikkoa ennen (tapahtumat), ja keskityttyä paikassa kootusti (Esim. ouka.fi) erilaiset meneillään olevat asiat, joihin voi vaikuttaa.
- olisiko vanhanaikaista laittaa nimellä postia kotitalouksiin ?
tai Oulun kaupungin Wilman kautta, sillä perheessämme on 3 koululaista ja Wilmaa pitää vilkuilla usein.
- Säännöllisesti muistutettaisiin kuntalaisia, mitä kanavia käyttämällä voi osallistua ja vaikuttaa oman kunnan asioihin. Voitaisiin luetella kaikki mahdollisuudet, niin tulee kuntalaiselle käsitys, että hänellä on erilaisia vaihtoehtoja vaikuttaa.

- tiedotus suoraan/kohdennetusti erityisesti heille ketä asia koskee - että heillä aidosti mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.
- Avoimuus ja hyvissä ajoin tiedottaminen että hitaatkin ehtivät herätä mukaan
- Nettiin aluesivut jossa kerrotaan tulevista hankkeista alueella tai suunnitelmista! Ei niinkään kokouskutsuja yms, vaan myös niiden kokousten anti luettavaksi alueellisesti!
- Haluaisin, että valmistelua kehitettäisiin varsinkin sivistyspalveluiden osalta. Nykyisellään siellä esitellään viraston uumenissa suunniteltuja kehitysmalleja käytännössä valmiina ilman että asukkaat tai edes asiaan liittyvät viranhaltijat (rehtorit, opettajat) kuulevat niistä etukäteen tai pääsevät vaikuttamaan suunnitteluun. Opetusvirastossa on mielestäni eniten kehitettävää.
- Uusien kuntalaisten sitouttaminen tiedotuksen avulla
- Kysymällä kuntalaisilta ja keskiarvot hemmettiin. 10-vuoden päästä meitä on paljon, jos luojan arvosta saamme elin-ikää, mikä on kunta vaikuttajiin tietysti kauheaa.
- Huomioimalla eri ikäryhmät heille sopivilla tavoilla. Porkkanoita käyttämällä osallistumise aktivoinnissa ja osoittamalla todeksi, että näillä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksilla on ollut merkitystä/muutosta päätöksenteossa!
- Selvitetään miten voit todella vaikuttaa ettei kyynistyminen "näennäisdemokratiaan" ja Oulun kabinettipolitiikkaan muutu vielä pahemmaksi. Enemmän valtaa ja rahaa liitosalueille jotta kaikkea ei viedä pois. alueen asukkaat saadaan sitoutettua jos he saavat vaikuttaa myös rahojen käyttöön. Kanta-Oulun ylimielinen käsitys siitä, että kaikki ovat liittyneet siihen ja kanta-Oulu voi määrätä kaikesta, on saatava tasa-arvoiseksi liitoskuntien asukkaiden kunnioitukseksi missä myönnetään että viisi kuntaa liittyi yhteen ja kaikki viisi ansaitsevat samanarvoisen kohtelun. Esimerkkejä liitoskuntien kaltoinkohtelusta vain kolmen vuoden aikana on karmeaa luettavaa.
- Lisää tiedotusta, ja hyvissä ajoin esim. oulu-lehti ja forum 24. Oma asuinalue koskevien tilaisuuksien ennakkomarkkinointi.
- Säännöllistä tiedottamista eri kanavissa - Facebook, Oulun nettisivut, lehdet
- Kuntalaisten äänestyksillä. Nyt ei kuulla kansan mielipiteitä tarpeeksi. Äänestys netin kautta tulisi olla kunnan päätöksissä aina huomioitu ja päätös hyvin perusteltua, jos se eroaa äänestys tuloksesta.
- Tiedotusta voisi yrittää saada näkyvämmäksi ilmoittamalla vaikutusmahdollisuudesta, muutoksista ja ajankohdista näkyvämmiin niin somessa kuin paperilehdissäkin. Minulle käy usein niin, että törmään hyvin viime tipassa vasta asiaan somessa tai kaupungin sivuilla ja sitten joku muu saattaa mainita, että aiheesta on tiedotettu Kalevassa. Valitettavasti harvalla työttömällä tai opiskelijalla on varaa tilata Kalevaa, etenkin yksinasuvilla tai yksinhuoltajilla. Eikä kyllä koko kaupungin sivujakaan hoksaa kovin usein lukea täysin, joten etusivulle vaikkapa top 10 ajankohtaista asiaa tai omat top 5 osiot tiedotukset, sosiaalipalvelut, koulu- ja päivähoito jne. Etusivulle voisi myös laittaa ns. Kiinnitetyn julkaisun "Vaikuta", jonka alle tulee aina voimassa olevat kyselyt, tiedot tapahtumista joissa peruskuntalaisen on mahdollista vaikuttaa sekä tiedot mihin voi ideoita ja palautetta lähettää. Lisäksi some tehokäyttöön :)
- 1. Voisin kertoa (valita listalta) mistä asioista olen kiinnostunut ja saisin mailia aina ennen kuin niitä asioita käsitellään jossain.
Esim.
 - Kaikki Varjakan alueen asioiden käsittely tai
 - Julkisen liikenteen asioiden käsittely
 - Budjein käsittely
- 2. Voisin valita mitä kokouksia haluan seurata ja saisin aina mailitse
 - muistutuksen niistä (jos niihin voi jotenkin osallistua) ja
 - pöytäkirjan (tai linkin pöytäkirjaan)
- Netin kautta nopea ja suora
- postia sosiaalinen media paremmin käyttöön

- Enemmän ja säännölliset keskustelumahdollisuudet myös ydinkeskustan ulkopuolella.
- Asioista tulisi kertoa kuntalaisille riittävän ajoissa että asioiden valmisteluun voisi aidosti vaikuttaa. Oulussa on salassa tekemisen kulttuuri asioista on vaikeaa saada selvyyttä.
- kyllä
- Sosiaalista mediaa voisi hyödyntää enemmän
- Parempi tärkeiden meneillään olevien asioiden tiedottaminen nettisivujen, tvn tai radion yms yleisen viestintävälineen kautta. Erityisesti etukäteen ilmoittaminen tapahtumista, kaupungin-hallituksen kokouksista yms joissa korostettaisiin käsiteltävää asiaa. Jos ilmoitus on vain pa-perilla jossain ilmoitustaululla, se usein jää huomaamatta siellä käymättömiltä. Esim kalente-ria voisi voida selata/lajitella teemojen mukaan.
- Toivoisin, että järjestetyillä raadeilla ja kuulemistilaisuuksien annilla olisi myös vaikutusta tehtyihin päätöksiin. Tällä hetkellä tuntuu, että niitä pidetään vain muodon vuoksi, eikä niillä ole merkitystä päätösten teossa.
- Liika (sähköposti)viestintä häiritsee - kohdeviestintää enemmän? Osallistu, osallistu, osallistu - osallistuminen lähtee ihmisen omasta tarpeesta, sitä ei voi tuoda ulkoapäin osallistumiskehoi-tuksilla. Ihmiset ovat kiinnostuneita eniten omasta asuinympäristöstään.
- Että kuntalaisten mielipiteet todella vaikuttaisivat päätöksentekoon. Se kannustaisi osallistu-miseen.
- En usko, että tässä poliittisessa tilanteessa ja päättäjien kokoonpanolla saadaan aikaiseksi meikäläisen mieleisiä asioita. Sivistystä ajetaan alas ja ihmisiä jätetään oman onnen nojaan toisistaan eriytyville asuinalueille.
- Oulun kaupungin www-sivut sisältäisivät eri alueiden käsiteltävät asiat havainnollisemmin, vrt. olemassa olevat kartat/googlemaps-palvelut.
- Ouka.fi-sivulla on paljon tietoa, mutta sieltä tiedon hakeminen kestää, ellei päivittäin käy päivittämässä omia tietoja, jonka pohjalta pysyy ajantasalla.
- perustettaisiin alueellemme asukastupa jossa olisi mahdollisuus saada kuntatiedotteita ja tun-tisimme täällä reuna alueellakin kuuluvamme samaan kuntaan ja olisimme samassa asemassa muitten kaupunki alueiden kanssa
- Esim. Sanomalehdissä tiedottamista tulisi olla enemmän. Radiotiedottamisen lisääminen pai-kallissradiossa (riittävästi toistoja)
- Ne päättää, joita asiat koskee. Nyt pohjoista kaupunkia syrjitään ja kaikki palvelut viedään etelään.
- Kaupungin nettisivuille selkeästi vaihtoehdot esille. (Huomasin nyt vasta, että Facebookiakin voisi seurata.) Kaupunginosittain säännöllisiä tiedotustilaisuuksia/kokoontumisia. Kalevan käytön tehostamista voisi myös miettiä?
- Rss-syöte s-postiin, jos on päätöksiä tehty.
- Vaikea sitä on kehittää, vaikka miten yrittää, niin päättäjät tekee niinku itse haluaa :(
- Lisää tietoa ja ajantasaista tietoa ouka.fi sivulle.
- Huipputeknologia kaupungissa on varmasti taitavia osaajia kehittämään tiedottamista " toi-mivaan muotoon" kaikenikäisille käyttäjille :)
- Netti tiedotukset kaikille kuntalaisille...se on kyllä mahdollista, jos halutaan ja uskalletaan
- Esim Oulu- lehti, Kaleva, sähköposti niille joilla on, facebook
- some
- Tietoa pitäisi jakaa monella tapaa, netissä, postitse, mainostauluilla jne.jotta tieto saavuttaisin mahdollisimman monet paikallisasukkaat. Mahdollisimman matalan kynnyksen kahvitte-lu/rupattelutilaisuuksia paikallisille asukkaille Oulussa käynnissä olevista kehittämishank-keista.
- Arvelen, että useat eivät tunne sanaa hyvinvointikeskus (ent. terveysasema laajennettuna)
- kohta 12. omaa suuraluetta koskevia tietoja en ole löytänyt. Tuntuu siltä, että Kaijonharjun suuralueella toimii vain "Kuivasjärven asukasyhdistys" tms.

- Tiedottamisessa ei ole vikaa vaan siinä, ettei asukkaiden tietoja ja taitoja oteta tosissaan.
- Vaikka pidetään Oulu raati-tilaisuuksia, niin näyttää olevan, että kaupungin päättäjät ovat asiat jo valmiiksi päättäneet ja vääntävät ne oman näkökulmansa mukaisesti haluamallaan tavalla. Ihmisiä ei aidosti haluta kuunnella.
- Esimerkiksi paperitiedote kotiin, ja aktiivisesti FB-linkkejä eri ryhmiin.
- Voisi ainakin rehellisesti sanoa, että päätökset on tehty eikä järjestää "toivoa herättäviä" kuulemisia tai raateja.
- Enemmän alueellisia keskustelutilaisuuksia.
- Matalan kynnyksen yhteydenottoväyliä lisää. Esim. Oulun kaupungin nettisivuille chat-neuvoja (vrt. nettipankit, kaupat), jolta saa kysyä mitä vain ja joka neuvoo, miten kysyjä saa asiansa hoidettua.
- Verkossa enempi kyselyitä ja koosteita raatien toiminnasta.
- Vaikka nettisivuille koostaa tietopaketti vaikuttamismahdollisuuksista.
- Kalevan kautta tietoa vaikuttamismahdollisuuksiin.
- Itse saan kyllä tietoa internetin ja sähköpostin kautta, mutta kuka ei käytä niitä ei ehkä saa tietoa riittävästi.
- Sähköisten viestimien avulla. (aluetta koskevat asiat painotuksena)
- Vuosittaisilla aluetapaamisilla kunnallisten päättäjien kanssa.
- SOME -tiedottamista on lisätty ja se on hyvä kanava. Paikallisissa palvelupisteissä, missä ihmiset kulkevat muutoinkin, koulu, päiväkotiki, kirjasto..
- Enemmän selkokielistä tekstiä. Vaikka entisenä virkanaisena osaankin lukea virkakieltä, siinä usein asiat esitetään niin vaikeasti, että ei sitä viitsi lukea.
- facebook oulun kaupungin omat fb svut!
- Tiedotukset Kalevaan
- Oulu sivut päivitetäisiin ajantasalla
- päätäntävalta kuntalaisille,ei oulu tunne reuna-alueiden asioita,meille takaisin oma kunta/kunnanjohtaja
- Asioille pitäisi varata enemmän aikaa. Kouluverkkoselvitys on hyvä esimerkki. Julkistetaan mallit, ja kuukauden päästä on uusi malli tehty. Kaikki palaute otetaan kuulemma huomioon, mutta vastauksia kysymyksiin saa vasta kun kaikki Oulu Raadit on pidetty. Miksei vastauksia voi päivittää nettiin sitä mukaa kun kysymyksiä tulee? Toiminnan tulisi olla läpinäkyvää! Tuntuu että kuntalaisille halutaan jättää mahdollisimman vähän aikaa reagoida. Tiedotus päätöksenteossa ontuu, toisena esimerkkinä aamupäivätoiminnan lakkautamispäätöksestä Kiiminkijoen koulu rehtori kuuli vasta kun päätös oli tehty! Ja saattoi samalla todeta että ei tule toimimaan Kiimingissä. Asiasta oli kysely joiltakin rehtoreilta, ilmeisesti vanhan kanta-Oulun alueelta, olisiko jo aika päivittää sähköpostilistat!
- Viranhaltijat jalkautumaan alueille asiakaspintaan: koulujen ja vanhusten asumisyksiköiden arkeen. Tämä onnistuu mm. pitämällä vaikka palavereita kaupungin reuna-alueiden tiloissa. Niissä on muuten aina maksuttomat P-paikat ja matka on ihan sama kuin reuna-alueilta keskustaankin. Maaseutumainen Oulu on parhaimmillaan juuri Oulunsalossa, Kiimingissä ja Haukiputaalla, kunhan niissä turvataan asukasta lähellä olevat peruspalvelut! On järkevämpää kuljettaa yksi opettaja/hoitaja kuin 30 lasta/50 asiakasta - kerrannaisvaikutukset mm. perhe-elämään ja asumisalueen vetovoimaan ovat vaikeasti arvioitavissa. Tiedottamista suuralueittain tulee kehittää koko oukan ohella!
- Paikallislehdet, mainokset yms mitkä tavoittaa MYÖS ne, joilla EI ole nettiä!

- Kaupungilla tulisi olla pysyvästi ilmaisjakelulehdissä samassa kohdassa lehteä, mitä tällä viikolla päätetään ja mihin asioihin asukkaat voivat ottaa kantaa ja miten. Myönteiset asiat ja päätökset saisivat näkyvyyttä. Nyt vain huonot asiat uutisoidaan. Työntekijöitä ja virkailijoita on teillä pilvin pimein, joku koordinaattori tai työtä vaille jäänyt johtaja voisi siirtyä oikean tiedottamisen puolelle
- Ks.kohta9
- Yhteiskunta kuuluu kaikille ikäryhmille, vaikuttaminen ei. Alaikäisen tilanteen ymmärtää, mutta miten ikäihmiset - varsinkin he, jotka eivät osaa käyttää SOMEA tai pääse itse kokouksiin ja tilaisuuksiin. KUKA heitä kuuntelee ja MITEN he pääsevät vaikuttamaan?????
- keskustan alueella liikenne on ongelma (pyörät ajavat missä sattuu ja miten sattuu)Rotuaarilla ja sen ympäristössä. Tiedottaminen yliopistolla, Amk. Opiskelijajärjestöt!
- Älytauluja alueellisiin palvelupisteisiin, lähikauppoihin, paikkoihin joissa ihmiset "odottavat", on aikaa. Henkilöitä kohtaamaan ja tekemään kyselyitä heille, jolla ei some ole hallussa. Yhdistysten ja järjestöjen resurssit käyttöön!
- Tuli mieleen että olisikohan mahdollista perustaa sposti-ryhmä, johon asukas halutessaan voisi liittyä ja jossa esim suuraluekohtaisesti ilmoitettaisiin ajankohtaisista vaikuttamiskana- vista? (Toki on facebook, mutta kaikki eivät ole/halua olla Facessa.) Idea saattaa kuulostaa asukkaiden paapomiselta :) mutta monella on aika kortilla, mikä tarkoittaa että tapahtumien pollaaminen esim. netistä vaikeutuu.
- Päätöksistä keskustelu ja tiedottaminen ajoissa ennen päätösten tekoa.
- Perinteisin lehtikirjoituksin ja paikallisradion kautta.
- tietoa valmisteilla olevista asioista Kalevassa ja netissä ja alue uutisissa.
- Enemmän tiedottamista sanomalehdissä ja sosiaalisessa mediassa
- Olen tyytyväinen, koska saan sähköpostissa kaiken tarvitsemäni tiedot suuralueen tiedotuksen kautta.
- mm. yhteistyöryhmiä koskevat asiat ovat niin syvällä ja niin hankalasti löydettävissä kaupun- gin sivuilta ettei niitä tahdo löytää edes etsimällä puhumattakaan että tulisivat esiin sivuilta.
- nettiin
- Alueellinen yhteisryhmä on hyvä yritys osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Puutteena on se, ettei yhteistyöryhmille ole annettu valtaa alueen asioiden päätöksentekoon. Päätösvalta moti- voi ihmisiä osallistumaan ja kiinnostumaan asioista.
- Tiedon saanti aikaisemmin esim. kouluverkkokokoukset iltaisin niiden ajankohta oli lehdessä minusta myöhään.
- ??
- Kertomalla selvästi mitkä ovat vaikuttamisen kanavat.
- Vaikuttamismahdollisuuksista pitäisi tiedottaa jo ennen asioiden valmistelua. Kuntalaisilla tulisi olla mahdollisuus vaikuttaa asioiden valmisteluun, ei valmisteltujen asioiden kommentointiin. Palautetta olen kuullut muiltakin kuntalaisilta, että kuntalaisraadit koetaan "näennäi- senä" vaikuttamisena, kun valmistelut on jo tehty.
- Tiedottaminen on heikkoa, kun meille ei jaeta Oulun ilmaislehtiä ja kaikilla ei ole nettiyh- teyksyä tai facebook tiliä.
Kaupunki säästäisi kun jakaisi ilmaislehdet Yli-Iihinkin, ilmoitukset rantapohjalehteen mak- savat.
- Postisen etusivu
- Otettaisiin huomioon erityisesti Oulu-raadeissa esitetyt yksituumaiset mielipiteet. Jos vuosi vuoden jälkeen käy, että mitään ei oteta huomioon, niin kyllähän osallistumisinto lopahtaa.

- Kanta Oulun päättäjiä ei kiinnosta ollenkaan miten asiat hoidetaan Ouluun liittyvien kuntien alueella. Hyvin perinteistä kansalaisten kusettamista koko homma. Kirjataan sopimukseen tasapuolinen kohtelu Ouluun liittyessä ja tähän päivään mennessä MIKÄÄN asia ei ole parantunut lähialueilla. Kuntalaisten pitäisi saada esimerkiksi äänestää oman alueen isoista päätöksistä kuten koulujen/palvelujen lakkautamisesta. Tällä hetkellä kaupungin johto tekee omia johtopäätöksiä asioista joissa ei oteta kaupunkilaisten perustarpeita millään lailla huomioon ja asioita ei osata arvioida kokonaisuuden kannalta.
- Mielestäni vaikuttamismahdollisuudet ovat näennäisiä. Kouluverkkokysely oli esimerkiksi ohjaileva eikä siihen voinut vastata oikeastaan mitenkään muuten kuin päättäjien toivomalla tavalla = reuna-alueiden lukiot suljetaan
- Toimin ikääntyneiden kuntalaisten parissa; kannan huolta tämän vanhimman väestön vaikuttamismahdollisuuksista. Heistä esim. nettiä käyttää vielä harva. Vanhusneuvosto on hieno asia; jalkautuminen?
- Huomioimatta kaikki täysi-ikäisten kanavat, some, lehdet, TV ja radio. Ei kaikki roiku suomessa koko aikaa, vaan osa käyttää satunnaisesti.
- Aukasyhdistyksen kautta tieto kulkee hyvin sitä voisi hyödyntää
- Aluelehdet. Paikallis -ja alueellisia lähetyksiä radio ja tv:ssä.
- feisbuukissa voi ilmoitella ja kaikki osallistujat palkitaan
- yks lysti niihinkin tuhlata ilmoitusrahaa, koska ne ovat vain pakollisten muodollisuuksien täyttämistä eikä niitä oteta missään vaiheessa huomioon. päätökset tehdään silti pienissä piireissä
- Ei kaikilla ole nettiä, pitäisi olla tiedotukset myös ajatellen vanhempiakin henkilöitä
- Paikallislehdissä ja paikallisradiossa tiedottaminen ! Sotepalveluihin liittyvä tiedottaminen voisi tulla myös omahoito-sivujen kautta netissä.
- Lähinnä että ääni kuuluisi, esimerkiksi kouluruuan taso on laskenut huomattavasti.
- kaupungin sivuilla tiedotettaisiin ja tehtäisiin mielipidekyselyitä
- Ilmoittaminen tapahtumista riittävän ajoissa ja riittävän näytävästi Kalevassa.
- Ideariihä
- Enemmän tietoa suunnitelluista asioista julkisuuteen.
- esim. netissä mielipide kysely kaupunki alueittain eri palveluiden laadusta lyhyellä rasti ruutuun kyselyllä lyhyin perusteluin. Näyttää siltä että meistä syrjäkyläläisistä (liitos kunnista) tehtiin keskustan palvelujen rahoittajia!
- Etukäteisiä juttuja lehtiin, nettiin ja someen.
- Tilaisuuksien tulokset niin nähtävillä että selviää mitä on ehdotettu ja kuinka moni on sitä mieltä.
- Olisi hyvä, että voisi enemmän vaikuttaa etänä, sähköisten kanavien kautta.
- Enemmän avoimuutta ja selkeyttä.
- Joku "bittinikkari" on ilmeisesti tehnyt kaupungin nettisivut koska ne on hyvin vaikeat käyttää ja ei yleensä löydy mitä olisi etsimässä. Lieneekö näille sivuille tehty koskaan mitään käytettyyystestiä tavallisilla käyttäjillä??
- Kehittää selkokielellä tapahtuvaa napakkaa tiedottamista siten, että ruohonjuuritason kuntalainenkin sen ymmärtää
- Jokaisella suuraluella tulisi olla oma tiedotuslehti.
Esim. Tilitori oli Haukiputaalla. Siis se voisi olla edelleenkin Haukiputaan ja Kellon suuraluettien yhteinen tiedotuslehti.
- tiedotuskanavien tutuksi tekeminen esim.nettiosoitteet mistä tietoa saatavana lehtinen ouka aiheinen on ok.
- lehdet
- Tiedotetaan suoraan kotiin ja jos siihen ei mukamas ole varaa niin tiedotteet voisi jakaa vapaaehtoisvoimin.

- Kuntalaisen pitäisi päästä vaikuttamaan ja ottamaan kantaa asioihin jo niiden suunnittelu vaiheessa. Ei vasta sitten kun virkakoneisto tuo esityksiä ja vaihtoehtoja julki.
- 1. Alueellista tiedottamista tulisi lisätä.
 2. Alueelliset verkostot tulisi saada aktiivisemmaksi ja kiinteämmäksi, lisäksi heille tulisi luoda oma sähköinen viestintäkanava (tähän olisi monta hyvää vinkkiä).
 3. Alueellista vaikuttamisen ja osallisuuden mahdollisuuksia tulisi lisätä asukkaiden oman elinympäristön ja palvelujen kehittämiseksi aktiivisella vuorovaikutuksella, tapaamiset, kokoukset, tiedotustilaisuudet, työpajat, ideariihet jne. Näitä voisi olla säännöllisesti esim. kirjaston tiloissa, kouluilla jne.
 4. Alueelliset ilmoitustaulut, perinteiset paperitiedotteet tai sähköiset taulut. Nämä taulut olisivat kaikkien asukkaiden luettavissa ja siellä voisivat alueelliset toimijat ilmoittaa tapahtumista ja toiminnasta, kaupunki omista aluetta koskevista asioista jne.
- suorajakelut
- Lehdet,netti,kirjastot jne.

LIITE 5: Muita terveisiä/ajatuksia päättäjille (kysymys 14)

- Tutustukaa laitakaupungin arkeen ennen kuin teette päätöksiä. Kokeilkaa, miltä tuntuu ajella päivittäin esim. Yli-Iin ja Kiimingin väliä tai miltä tuntuu, kun lapsi saa kuulla, että meidän kylältä viedään viimeinenkin kaupungin palvelu eli luistelupaikka tai miten vanhukset seikkailevat päivittäin lääkärissä viettäen siellä pitkiä tunteja!
- tuntuu että asiat on päätetty jo valmiiksi, kun niitä tullaan kuntalaisille esittämään, kuntalaisten ajatusten kuuleminen sanahelinää
- Muistakaa päätöksiä tehdessä, että ei kaikkia palveluita voi keskittää vaan pitää ottaa huomioon syrjäseudut. Yli-Iistä ja Ylikiimingistä ovat pitkät matkat mm. lääkäri- ja hammaslääkäripalvelut sisältäen ambulanssi ovat turhan kaukana. Kaikilla ei ole mahdollisuutta kulkea omalla autolla ja yleisliikenne on minimaalista. Tasa-arvoisuus ei tule täytettyä suur -Oulun alueella asukkaiden keskuudessa.
- Helppo vastata, selkeä kysely hyvä että tarjolla myös vapaata vastaustilaa
- Voisiko kaupungilla olla sellainen chat, jossa olisi joka viikko joku tietty hyvin ajankohtainen aihe? Nyt pinnalla olisivat varmaan keskustelut hyvinvointikeskuksista (koska Kaijonharjun TK lakkautetaan)
- Somen kautta olisi mukava ja helppo kommentoida asioita, jos olisi jokin esim. Fb-sivu, jossa erilaisia asioita tuotaisiin kootusti ja aktiivisesti esille ja ne tulisivat omaan uutisvirtaan. Tällä sivulla voisi myös muistuttaa, miten voi vaikuttaa eri asioihin.
- Hyvä ja nopea kysely. Kiitos!
- Avoimuutta ja avoimia kontakti- / palautekanavia lisää asukkaille.
- kaavoituksessa on oas eli osallistumis- ja arviointi- suunnitelma siihenkin voi lausua mielipiteen tai kaavaan joka on nähtävillä luonnos vaiheessa ja ehdotus vaiheessa
- Nettisivut voisi olla huomattavasti selkeämmät töitä olisi sen suhteen tehtävä. Kaikki ihmiset ei voi tietää miten eri hallinnon alat toimii....
- Kokousten seuraamisen ohella kommentointimahdollisuus "suoraan kokoukseen"/raatiin. Aikaisemmin mukaan, ennen kuin päätöksiä tehdään.
- On hienoa että kuullaan nykyisin asukkaitakin kun tehdään alueellisia päätöksiä! Ja kun vielä saataisiin politiikkakin siinä yhteydessä sellaiseksi että savutetaan yhteinen etu eikä meidän etu!
- Uusille oululaisille heti postipaketti: kartta, joukkoliikennekartta ja -aikataulut, liikunta-alueet kartalla, tietoa joukkoliikenteen lipuista ja mistä niitä saa. Alennuslippukokoelma eri kohteisiin. Uusi kuntalainen mielellään vie myös (omia tuttujaan) turisteja oman kunnan nähtävyyksiin ja palveluihin. Asiat ja paikat mistä uusi oululainen voi olla ylpeä uudessa asuinpaikassa vieraileville sukulaisilleen ja tutuille.
- Pirjo Sirviölle terveiset ja ajattelemista, oletko köyhän asialla.
- Hyvät aikomukset eivät riitä, vaan tarvitaan vaikuttavia tekoja.
- johtavat virkamiehet äkkiä nöyryyskurssille. He ovat veronmaksajien palvelijoita ja maksajia on kuunneltava jotta he saisivat edes peruspalvelut liitosta edeltävälle tasolle. Nyt virkamiesten halveksunta alueellisten palvelujen kehittämiseen on virkavirheen tasolla. Liitoskuntalaisten pettymys joutavaan "kyllä teitä arvostetaan ja kyllä kaikki palvelut ja rahoitus on liitosta edeltävällä tasolla", on huolestuttavan suurta.
- Asukastuvat olisi hyvä saada kaikille alueille. Ne voisivat tehdä yhteistyötä esim. seurakunnan kanssa.
- Erittäin huono suunta menossa kaupungilla. Säästätte heikoimmilla. Mitä on tulevaisuudessa??
- PS: Ei torinrantaan radikaaleja muutoksia. Säästetään aitat ja pidetään Toripolliisipatsas pai-

kallaan ja otetaan lopputila ympärivuotiseen käyttöön tehokkaasti. Ei ängetä Rotuaari Piknikkiä ja joulumarkkinoita Rotuaarille vaan siirretään torille tai järjestetään torille oma ToriPiknik-tapahtuma. Ohjataan yrittäjiä ja tapahtumia torinrannan suuntaan.

- Pitäisi perustaa kansanliike Oulunsalon eroamiseksi Oulusta.
Niin paljon on asiat yhdistymisen jälkeen huonontuneet.
- Oulu ylös! Tehkäämme siitä ahkerien ihmisten asumispaikka!
- Oulun liitoskuntien asema on nykyisellään erittäin heikko. Palveluja karsitaan liitoskunnissa asuvien veromaksajien kustannuksella.
- eikö kukaan välitä pihojen siisteydestä taajama alueella. Viisi vuotta olemme katsoneen pihan täyttymistä rojulla. ilmoitus tehty mun toimesta 2-3 kertaa, samoin muut kujan asukkaat ovat huomauttaneet kaupungin työntekijälle. mitään ei ole tapahtunut.
- Miksi tämä kysely on vain suomeksi saatavissa? Oulun alueella asuu monta ei-suomenkielisiä ihmisiä.
- Kehitys on keskittynyt vain kaupunkialueen keskusta ja kouluihin. Vaikka pienten koulujen todelliset kustannukset ja turvallisuus pitäisi ottaa huomioon. Kuljetukset maksaa yhteydet ei toimi ja lapset väsyä ja koulutus halukkuus vähentyy.
- Tuula H tekee töitä hartiavoimin mahdollisuuksien tarjoamiseksi.
Päätökset ovat toinen asia tässä taloudellisessa tilanteessa.
- Kansalaisraadit keskustelutilaisuuksina ovat olleet mielestäni surullinen näytös yrityksistä elvyttää ihmisten osallistumista.
- Vaikuttaminen onnistuu kohtuullisesti pienissä asioissa, mutta suuremmissa asioissa edes iso joukko kuntalaisia ei saa ääntään kuuluviin. Esimerkiksi Hietasaaren huvipuistoa vastustaa selkeä enemmistö kyselyihin vastanneista, mutta sillä ei tunnu olevan mitään merkitystä päätöksenteossa. Tällainen ei kannusta osallistumaan päätöksentekoon virallisten kanavien kautta.
- Mielestäni kaupungin tulisi voida kovalla kädellä vaikuttaa esimerkiksi siihen, ettei yksi ja sama pulju rellestä kauppapaikkojen suhteen joka kaupunginosassa. Tarkoitan S-ketjua. Pahoin pelkään, että tuo samainen ketju muljuttaa itselleen koko uusiutuvan Kaukovainion ostarinkin ja pienyrittäjät jäävät nuolemaan näppejään. Ässä antaa persoonatonta ilmettä kaupunginosaan ja kaupungin keskusta ja osoittaa, ettei yrityselyssä ole paljon varioimisen mahdollisuuksia: Samaa ässäkaavaan ängettyä soppaa syötetään joka taholla.
- Toinen kysymys on sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjoaminen. Niiden suhteen on menty niin pahasti metsään, että luotto on mennyt kaupungin suunnitteluun. Lähiöissä ei ole enää mitään. Oikeisto puskee säästöjä julkispalveluihin niin röyhkeästi, että ihmiset ja alueet slummiutuvat ja ainoastaan rahakkaille löytyy hyvinvointia. Luulisi johdon ymmärtävän, että yhteiskunnalla ole varaa syrjäyttää yhtäkään ihmistä. Äärimmäisessä kauhuskenaariossa valtiolla ja kunnilla on pian riesanaan liki lukutaidotonta sakkia, joka jää täysin heitteille, eikä löydä ikinä työelämään. Maailmalla on esimerkkejä siitä, miten kokonaiset syrjäytetyt ihmisryhmät alkavat väkivaltaistua ja radikaalistua. Kuulostaa hurjalta mutta ei ehkä kaukaiselta tällä menolla.
- kaijonharjun terveysasema on säilytettävä, eikä riistettävää kaikkia palveluita pois.
- Kuivasjärven nimelle paikannimiä, opasteita maanteille, palveluja Kaijonharjuun lisää - mitään ei pois. Busseja useimmin kuin puolen tunnin välein. - Eläkeläisille alemmat bussiliput. Kirjakulttuurisia tapahtumia eri puolille kaupunkia enemmän.
- Olen erittäin pettynyt koko Oulun asioiden hoitoon. Toivottavasti seuraavissa vaaleissa ihmiset herää huomaamaan ketä kannattaa äänestää !!!
- Yli-iin palvelut paremmaksi ! hammaslääkäri palvelut takaisin ja lääkäri 5pv viikossa . Ajan varaukseen muutos ! palataan vanhaan ajanvaraukseen takaisin jokainen alue huolehtisi omista varauksista . Myös päivystys ajat yli-iihin takaisin ei toimi laisinkaan kiimigissä nykyisillään .

- Tällainen kysely ei auta mitään. Viranhaltijat ja poliitikot eivät välitä kuntalaisista mitään. Päättävät omien tarkoitusperiensä mukaan, ei kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.
- Päätäjät rohkeasti mukaan ja keskustelemaan "ruohonjuuri tasolla" avoimesti kuntalaisten kanssa.
- Säilytetään Oulunsalon lukio, korjataan Varjakan Salonpään koulu, laajennus Niemenrannan koululle kuten on suunniteltu.
Lisää liikuntamahdollisuuksia nuorille, Oulunsaloon uusi palloiluhalli, tekonurmen viereinen nurmikenttä laitettava hyvään kuntoon, nyt ei voi pelata, kun on kuoppainen kiviä ym. Mallia voisi katsoa vaikka Kempeleestä.
- -
- Suurin osa kuntalaisista on tyytyväisiä palveluihin, tai tyytyvät siihen mitä saavat. Pieni vähemmistö on vailla erilaisia vaikuttamiskanavia, suurimmalle osalle riittää äänestäminen vaaleissa. Ei saa antaa liian suurta painoarvoa äänekkäälle vähemmistölle eli niille jotka osallistuvat raateihin yms. Pitää luottaa virkamiesvalmisteluun ja koko kaupungin etua ajaviin päätäjiin. Kyläpolitiointi pitää unohtaa
- Hienoa, että Oulu satsaa osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Ne molemmat edistävät ihmisten hyvinvointia ja onnellisuutta ja mahdollistavat kaikkien (iästä, terveydestä, koulutuksesta, statuksesta riippumatta) osallistumisen vaikuttamiseen.
- Esim. Kaakkurin hyvinvointikeskuksessa on ilm. paljon vähemmän ihmisiä / asiakkaita... sinne kuitenkin saatiin hyvinvointikeskus.
Myllyojan terveysaseman lähellä, joen toisella puolella, on Kontinkankaan hyvinvointikeskus (LÄHELLÄ TOISIAAN, SILTA-yhteydet hyvät, liikenne hyvä. Kaksi niin lähellä toisiaan. Myllyojan voi lopettaa ja laittaa kanta-pohjois-Ouluun sinne kuuluvan hyvinvointikeskuksen.
- Avoimuutta päätöksentekoon ja asukkaiden ja alueen toimijoiden kuulemistilaisuuksia. On tyhmää jättää kuulematta asukkaiden ja alueiden toimijoiden ajatukset/ideat alueen toiminnan ja sen kehittämisen suhteen. Jos kiinnostusta kehittämiseen löytyy, niin miksei uskalleta ottaa asukkaita ja toimijoita suunnitteluun mukaan.
- Päiväkotien ja koulujen ryhmäkoot inhimillisiksi, säästöt jostain muualta. Lähikoulut ja -päiväkodit ovat satsausta tulevaisuuteen ja yhteisöllisyyden edistämistä parhaimmillaan. Suuret koulut kamalia, en niitä toivo kenellekään. Omat lapset onneksi saivat käydä lähikouluissa. Liikunta vähenee nuorilla entisestään, jos koulumatkat pitää suorittaa bussilla kulkien. Ikäihmisten liikkumista edistetään myös lähipalveluilla esim. terveyskeskukset lähellä! Säästökohteet jostain muualta!
- Yleinen palautelomake netissä olisi kiva (tai saada tietooni jo olemassaolevan osoite), johon voisi ilmoittaa rikkinäisestä liikennemerkeistä lähtien vaikkapa päiväkotien sisältöehdotuksiin saakka. Toisin sanoen ihan kaikesta Ouluun liittyvästä. Toki se tarvitsisi hyvän alusvetovalikon monine otsikoineen ja yhden kokopäiväisen(?) ihmisen siirtämässä tulleita ilmoituksia oikeille henkilöille.
- Voisi esim. siku-virkamiehet miettiä oikeasti, että ovat vuokratiloissa ja mennä jo-olemassa-oleviin kaupungin tiloihin, kun kerran pitäisi olla kaupungin omissa tiloissa. Kouluasiat ovat tosi syvältä. Toivottavasti nyt joku maalaisjärkinen saa taottua järkevät lukiosuunnitelmat. Ja pitääkö hyvät ihmiset erikoisluokat. Ne eivät ole eliittiä vaan oikeasti jotkut haluavat harrastaa jo enemmän jotain taide- tai liikunta-ainetta.

- Tämä kysely on hyvä verrattuna useimpiin muihin kaupungin kyselyihin. Avoimia kenttiä tarvitaan. Niistä palautteen kerääminen on vaikeampaa kuin rasti ruutuun kysymyksistä, mutta vastaajalle tulee mahdollisuus kertoa, mitä oikeasti ajattelee. Kuntalaisten kuulemiseen suhtaudutaan ylimielisesti, kuten kouluverkkokyselyssä. Ei ole mitään järkeä viedä lapsilta ja nuorilta koulua kauas. Tämä eriarvoistaa eri paikoissa asuvia. Jos vietät päivästä 2-4 tuntia liikkumiseen kodin ja koulun väliä, elämään ei paljon muuta mahdu kuin bussissa istumista, bussien vaihtamista, pysäkillä kävelyä ja pysäkillä odottelua. Kokeile päättäjät itse kulkea pisimmät päätösesi johdosta syntyvät koulumatkat. Kulje sillä ajoneuvolla ja niillä vuoroilla, joilla lapsetkin.
- Laittakaa kaupungin verkkosivut sellaiseen kuntoon että sieltä löytää.
Tyypillinen esimerkki vaikka tämä ei olekaan vaikuttamista mutta sama juttu kaikissa: Nyt on inbody mittaukset käynnissä Raksilan uimahallilla. Sen löytyminen netistä on kuitenkin täysin mahdotonta. Sitä ei löydy googlalla eikä muilla hakukoneilla. Niillä löytyy kyllä linkkejä vanhoihin inbody mittauksiinne. Jotta sen löytää pitää tietää että se on Oulun kaupungin palvelu ja vaikka se on Raksilan uimahallilla niin se ei ole liikunta ja urheilu puolella vaan pitää tietää että se on terveystalvelujen järjestämä. Aivan sama käy aina kun jossain lehdissä on ilmoitus, että jokin on laitettu nähtävälle. Ilmoitukseen laitetaan linkki Ouka.fi sivuille ja itse nähtävillä oleva juttu ei löydy millään niillä sanoilla jotka ilmoituksessa on mainittu. Vaikka löydät jutun et voi olla varma onko se juuri se mikä lehdessä oli mainittu.
Eli lähettäkää verkkosivujen tekijät Hakukone optimointikurssille
Katsokaa että kaikissa jutuissanne on linkki oikeaan paikkaan. Testatkaa että linkki myös toimii.
- Valitettavasti tuntuu siltä, että vaikka mitä vaikutuskanavaa käyttäisi, asukkaita ei kuunnella tarpeeksi.
- Kouluille lisää määrärahoja. Myös kouluruokailuun pitäisi kiinnittää lisää huomiota.
- Bussivuorot ovat huonontuneet ennen pääsi täältä Kiimingistä ouksiin ja hautausmaalle suoraan bussin numero oli silloin ennen 21 . Mutta bussien uudistuksien mukaan ei enään pääse ensin pitää lähteä täältä kiimingistä ja vaihtaa Oulunkeskuksessa bussia joka vie ouksii, hautausmaalle . Toivon että tämä bussi alkaisi kulkemaan että pääsisi näihin paikkoihin suoraan täältä Kiimingistä :)
- Tulisi kuulemisen lisäksi myös kuunnella kuntalaista
- Osallistavien toimien ajoitus suhteessa valmisteluprosessin etenemiseen tulisi pohtia nykyistä paremmin ja sijoittaa toimia prosessin kaikkiin vaiheisiin. Nyt vaikuttaa usein siltä, että osallistavat toimet järjestetään, kun valmistelu on jo hyvin pitkällä eikä muutosten osalta ole enää paljoakaan liikkumavaraa. Vuorovaikutusta jo varhaisempiinkin vaiheisiin lissä? Systemaattikkaa lisää.
- Oulun ikäihmisille (+65) pitäisi toteuttaa paperinen postikysely, koska varsinkin haja-asutusalueen ikääntyneet eivät koe sähköistä vaikuttamista omakseen. Sähköisiä osallisuuden kanavia käyttämällä suuren väestöryhmän mielipide jää luulematta. Oulu näyttää panostavan juuri näihin kanaviin, mutta keskustelu on niissä melko vähäistä (esim Otakantaa ja FB). En ole myöskään saanut näistä kyselyistä tietoa muuten kuin alueen yhteistyöryhmän kautta. Entäs ne 3000 muuta asukasta, jotka eovät kuulu ko. postituslistalle. On myös aina jäänyt epäselväksi, miten kyselyihin vastaamalla tai tilaisuuksiin osallistamalla voi vaikuttaa. Tuntuu että kuntalaisia "kuullaan" vain siksi että niin on pakko tehdä. On hienoa perustella osallisuutta kaiken maailman sähköisillä kanavilla, mutta niiden todellinen merkitys jää vastaajalle epäselväksi. Kyselyjen ja tilaisuuksien jälkeen voisi esim tehdä koosteen esille tulleista asioista ja valmistelevala virkamies voisi vastata niihin. Vastaukset lähetettäisiin taas kaikille tai laitettaisiin nettiin, ja niiden paikasta tiedettäisiin välittömästi.
- Nettisivut kaupungin palveluista ovat erittäin sekavat ja sieltä on tosi vaikea etsiä tietoa.

- Kuunneltaisiin sivukylienkin ihmisiä ja annetaan heille arvo. Edes tiet aurattaisiin talvella kunnolla.
- Oulunsalon kunnan tiloja voisi kaupunki käyttää asiointiin, tilaa on, rappeutuminen alkaa käytön puutteesta, ei kun tänne töihin vaan kaupungin työntekijät sieltä soluistaan, kävin minäkin töissä kesk. kaup. 20v. ajan.
- Tiedottaminen suuralueittain on surkeaa. Nettisivujen ja nykytekniikan avulla luulisi onnistuvan esim. sellainen palvelu, että asukas löytää hakusanalla Oulunsalo tai Kaakkuri kaikki kaupungin tarjoamat palvelut ja tapahtumat juuri kohdealueella.
Kaupunginjohtajalta toivotaan enemmän johtajuutta - nyt on aivan liikaa päätäntävaltaa eri hallintokunnilla, jotka toimivat tietämättä toistensa suunnitelmista. Myös kehittäjiä ja suunnittelijoita on aivan liikaa mm. sikutalossa. Kenttätyössä ei ehditä edellisiä suunnitelmia ja hallintomalleja viedä käytäntöön, kun jo uusia "pukataan" !
- Liittyneiden kuntien ihmisiä tulee kuulla enemmän ja kaupungin päättäjien vierailu alueilla, jotta huomaavat realistiset asiat, välimatkat ym.
- Kyselkää enempi asukkailta. Asukkaat voivat antaa ideoita, jotka ovat käytännöllisiä ja halpoja toteuttaa.
- Kun kaupungin virkailijalle tai luottamushenkilölle on lähettänyt esim. sähköpostia, siihen ei saa luetuksi merkintää ja sen lisäksi ei myöskään vastausta. Nyt suunnittelussa olevissa ns. hyvinvointipalveluissa pitäisi ensiksi tarkastaa, mitkä palvelut ovat nyt kunnossa ja missä kohtuullisilla muutoksilla palvelut saadaan toimimaan paremmin ja kustannukset pysymään kohtuullisina. Näyttää siltä, että mieluummin yhdistetään aikaisempia hyvinkin toimineita yksiköitä ja käytetään rahaa joko uusien tilojen rakentamiseen, entisten purkamiseen tai eikä niinkään nykyisten tilojen käytön tehostamiseen. Terveyskeskukset voisi jakaa siten, että joissakin keskityttäisiin esim. diabetikkojen, joissakin sydänsairauksiin joissakin reumaan jne. ja niissä työskentelisi myös pätevä erikoislääkäri ja hänen lisäksi ko. sairauteen erikoistuva lääkäri.
Akuuttivastaanoitoille olisi varattava suora yhteys lääkäriin reseptin uusijoille esim. oma numerointi ja henkilö, joka tarkistaa, onko asiakas ensikertalainen, jolloin tarvitaan sairaanhoitajan kanssa keskustelu tai aikaisemmin käynyt asiakas, jonka sairauskertomus on jo terveyskeskuksen tiedostossa; siis 3:lla eri numeroinnilla jaettaisiin asiakkaat reseptin uusintaan, lääkärille ja sairaanhoitajille. Itselleni kävi niin, että odotin 4 tuntia ja hoitaja luki kyllä keskittyneenä sairauskertomustani ja totesi ääneen, että teillähän on sellainen sairaus, mutta kävi lääkäriltä kysymässä aivan muusta asiasta ja näin ollen en tavannut lääkäriä, joka kuitenkin laati laboratorion lähetteen, jossa taas ei ollutkaan niitä kokeita, joiden vuoksi olisin halunnut lääkäriltä kontrollitutkimukset. Nyt olen kuullut, että asiakkaat, jotka osaavat pyytää vuositarkastuksen, saavat suhteellisen nopeasti ensin lääkäriltä labra-lahetteen ja sitten lääkärin kanssa tapaamisen. Yli 70-vuotiaille voisi järjestää neuvoloiden yhteyteen lääkäri- ja sairaanhoitajapalvelut joko sairauksien mukaan seurantana tai kaupunginosittain.
Olen sitä mieltä, että nämä terveyskeskuspalvelut eivät parane terveyskeskuksia yhdistämällä, vaan perusteellisella organisaation parantamisella ja erikoislääkäreiden ja erikoitumisvaiheessa olevien lääkäreiden lisäämisellä ja kaikkien ko. terveyskeskuksessa työskentelevien henkilöiden yhteistyöllä. Asiakkaat ovat fyysisiä henkilöitä ja tarvitsevat keskustelutaitoisia palvelijoita asioidessaan näissä ns. hyvinvointikeskuksissa, jotta päästäisiin pois kansankielisestä arvauskeskusnimityksestä.
- Olen oululainen ja työskennellyt 30 vuotta kaupungilla, joten näkemystä ja kokemusta on, voin varmasti sanoa, että päättäjät antavat juuri sen verran paljon 'liekaa' että he voivat osoittaa, että minulle on annettu mahdollisuus vaikuttaa, mutta sen verran vähän 'liekaa', etten pääse vaikuttamaan lopulliseen päätökseen.
Oulun kaupungilla on ollut aina se tapa, että tieto tulee sen verran viime tipassa, etten enää ehdi vaikuttamaan päätöksen kulkuun.

- MIKSI siis kysellään, jollei ole aikomustakaan todella kuunnella ja antaa mahdollisuus oikeasti olla päätöksen teossa mukana? TÄSSÄKIN KYSELYSSÄ olisi pitänyt olla enemmän vain kysymyksiä joihin saa vastata vapaasti kirjoittaen, eikä mitään vaihtoehtosarakkeita.
- Etelästä omaiset sanovat: Varaa aika terveyskeskukseen. Minä vastaan: "Ei Oulussa ole terveyskeskusta." Varaa aika omalääkärille. Minä: "Ei Oulussa ole omalääkäriä eikä omahoitajaa. Ei täällä saa julkisesta terveydenhoidosta aikaa lääkärille."
- Kuntalaisvaikuttaminen on demokratian lisäksi vetovoimatekijä. Oululaista osaamista!
- Toivoisin, että Oulussa panostettaisiin enemmän luotettavaan pohjatyöhön, jotta oikeat perusteet saataisiin selville säästötoimia suunniteltaessa. Esimerkiksi yleisten tilastollisten laskelmien käyttäminen eri alueitten väestöpohjan kehitystä ennustettaessa, ei mielestäni ole riittävä. Alueita tulee tarkastella suhteessa ikäjakaumaan (sukupolven vaihdos), kaavoitussuunnitelmiin, sekä lähialueitten vastaaviin lukuihin (mm).
- Vanhuksille ei mene tieto heille tarkoitetuista palveluista tai jos tieto onkin he eivät osaa anoa ja saada ko. palveluita. Eivät välttämättä osaa käyttää tietokonetta. Mistä saa erilaisia haku-kaavakkeita? Miten hakea esim. kuljetuspalveluita? Aino- neuvonta aivan tuntematon (nimestähän ei edes huomaa, että kysymyksessä on ikäihmisten tiedotuspisteet!) Pitää osata ottaa yhteyttä moniin eri paikkoihin (kela, lääkärintodistukset, palvelujen tarpeen kartoittaja) saadakseen apuja elämiseensä. Oulussa on paljon panostettu ja tehty vanhuspalvelujen hyväksi, joku kun vaan keksisi, miten tieto saadaan vanhuksille ja palvelut kohteeseensa. Netistä vanhuksille tarkoitettulta palvelutarjottimelta on työlästä löytää tarvitsemaansa tietoa vaikka olisi nuorempikin netin käyttäjä?
- Kansalaiskuulemiset tulisi järjestää ennen päätöksentekoa.
- Todella harmillista että täällä Ylikiimingissä tuntuu loppuvan lähes kaikki palvelut kun liityimme Ouluun ja sitä myöten kuntalaisten motivaatiokin hävisi... juuri päin vastoin piti käydä :(
- Suuralueen yhteistyötä ja vaikuttamismahdollisuuksia tulee lisätä, ei vähentää eikä keskittää.
- aluilta valittujen valtuutettujen yhteisesiintymiset ,millä linjalla heidän ajatuksensa kulkevat.
- Lähidemokratian
- Haluaisin vaikuttaa kouluun liittyviin asioihin.
- Lumenaurauksessa pitää ottaa "järki käteen" ja hoitaa auras järkevästi ja lakien mukaan. Mikään laki ei oikeuta tukkimaan pientalojen pihaliittymiä varsinkin kun aurassa on koneellinen kääntömahdollisuus ettei pihaliittymä tukkeennu. Urakoitsijoiden pitäisi ymmärtää kenen rahoilla ja ketä varten he auraa teitä ja katuja.
- Lisätietoja saatte halutessanne sähköpostitse tai soittaen minulle.
- Suualueemme ovat eriarvoisessa asemassa mm. kokoontumistilat eläkeläisille ja veteraaneille löytyvät vain keskustasta Aleksinkulmasta. Asukastupatoimintaa ajetaan alas. Päätökset tehdään kantaOulun tapaisesti Ouluun liittyneet alueet menettävät palvelujaan koko ajan. Joukkoliikenne ei palvele kaikkia alueita.
- Aito asukkaiden huomiointi asioita valmisteltaessa. Aito kuuntelu ja niiden pohjalta asioiden valmistelu.---
- Ks. kohta 11
- Haukiputaan ja Kiimingin tulee erota välittömästi Oulusta. Kaupunki päättää kaikki asiat vain kanta Oulun aluetta ajatellen. Haukipudas ja Kiiminki muodostavat tarpeeksi ison väestöpohjan oman kunnan järkevään talouden pitämiseen. Toisena vaihtoehtona näkisin alueellisen kuntaelimen muodostamisen jossa päätäntävalta olisi kunkin suualueen asukkaiden valtuuttamalla henkilöillä. Terveisiä kaupungin hallitukselle että elämää on kantaoulun ulkopuolellakin, tuhansia ihmisiä joita ei kiinnosta millään muotoa asua Oulun luomisissa omakotitaloGetto alueilla eikä kerrostaloissa keskustassa. Järkeä päätöksiin.

- Kylmää on kyyti ollut Ouluun liittymisen jälkeen. Jäälin koulua ja Kiiminkijoen koulua lukuunottamatta muiden alakoulujen sulkemisen suunnittelu on järkyttävää. Kaipaamme suuresti aikaa, jolloin olimme itsenäinen kunta ja meillä oli käytössä lukuisia toimintamalleja, jotka olivat huomattavasti parempia kuin kantaoulun jyräämät mallit.
- Äänestysmahdollisuus palvelutaloissa ansaitsee mielestäni kiitoksen, samoten kuntalaisvaikuttaminen ja yhteisötoiminta aktiivista Oulussa
- Syrjäseudun etuja ei saisi unohtaa
- Kaupungin reuna-alueiden näivettäminen saisi loppua. Nykyinen malli, jossa kaikki palvelut poistetaan reuna-alueilta ja keskitetään vanhan Oulun alueelle tappaa uuden Oulun reuna-alueet hitaasti mutta varmasti. Tämä ei ole sitä kuntalaisten tasa-arvoa, jota yhdistymisvaiheessa juhlallisesti luvattiin.
- Asukkaiden kuulemisia on hyvä lisätä. Alueellisia tilaisuuksia, tapahtumia tulisi järjestää yhteistyössä Oulun kaupungin eri hallintokuntien kanssa, esim. kaavoitus, koulu, sosiaali, siivitys ja kulttuuri toimijoiden kanssa. Oululla on hyvät perinteet jatkaa yhteisö- lähidemokratia toimintaa.
- Kiitos hyvästä ja tarpeellisesta kyselystä!
- Kaikki huonontunut suur-oulun myötä, palveluja saa vain onnikkakehä ykkösen sisällä. Verotus pitäisi porrastaa, että kehässä 2 ja kolme olisi halvempi verotus, koska palveluja ei ole, mutta esimerkiksi tiemaksut on pantu heidän rasitteikseen eikä julkista liikennettä ole, tosi törkeää. Alkaa hipoa jo lakisääteisen tasa-arvon rikkomista. Jos näistä jossain on valittanut, niillä papereilla pyyhitään vain edustajien peräaukkoa. Yksi esimerkki on, kun koululaisille oli ilmainen onnikkakuljetus hiihtoloman aikana, mutta joku Yli-Iistä kirjoitti Kelavassa, että mitenkä sieltä saa vastaavaa ja sama on tilanne Hannuksen suunnassa, samat verot siellä maksetaan kuin cityssäkin, mutta eipä muuten muisteta. Kyllä on tosi törkeää ja epistä koko suur-Oulun touhu reuna-alueiden kohtelussa.
- Asemanseutu ja Raksilan rakentaminen: Ei kivikylää vaan puita, istutuksia; puistoja ei ole Oulun keskustassa liikaa, vaan aivan liian vähän! Kävelijät ja pyöräilijät huomioita suunnittelussa eli kävelykeskustaa voi laajentaa! Kaunis, elävä ympäristö vaikuttaa positiivisesti myös mielenterveyteen.
Koiranulkoiluttajana toivon tiheämpään roskakoreja jätöksille! Roskatkin menevät helpommin niihin kun ei tarvitse korttelitolkulla kävellä roskien kanssa (esim. Pariisissa useampi roskis joka korttelin pätkällä ja on siistiä vaikka vilkas metropoli)
- Kouluruuan tasoa pitää nostaa.
- Unohtakaa Face book ja muu sosiaalinen media hömpä. Sähköposti, paperiposti ja puhelut OK.
Aika kapea oli teidän kysely=johtopäätöksiä ei voi tehdä. Vaivannäöllä näistä saisi paljon informatiisempia.
- Kuntiemme yhdistyminen ei ole tuonut mitään hyvää asukkaille.
- Harmittaa suuresti tällainen keskusta painotteinen "öky" rakentaminen ja meidän liitoskuntien kuivattaminen nukkuma lähiöiksi. Malli suora kopio EU:n politiikasta.
- Kun eri alueita suunnitellaan tai muutetaan pitäisi suunnitelmat esittää tekovaiheessa pieninä osina eikä vasta kokonaisuuden valmistuttua.
Pienet osa-alueet helpompi hahmottaa ja ehkä yksilö löytäisi siitä helpommin itseä kiinnostavat asiat.
- Tietoa saa, mutta tuntuu, että päätökset on jo tehty eikä niihin voi vaikuttaa.
Palvelut heikkenevät koko ajan, esim. Oulunsuun suuralueella ei ole Postia. Kastellissa kulkee vain yksi bussilinja entisen neljän sijaan jne.
- Useamman kaupungin viranhaltijan pitäisi muistaa ketä varten ja kenen maksamana he ovat viroissaan.....
- Kiitos ja seuraan tilanteiden kehittymistä.

- Tieyhteys Virpiniemestä Kellonväylälle tuli rakentaa.
Liikenne Kellon keskustassa vaarallinen koululaisille ym tienylittäjille.
Liikenne kasvaa Virpiniemen ja Kiviniemen asukasmäärien kasvaessa lähiaikoina
- Aukkailla omalla tontilla kaavoittamattomalla suunnittelutarvealueelle helpompaa rakentaa ja sijoittaa vaikka kiinteistölle yritystoimintaa. Vähemmän byrokratiaa ja siihen liittyviä maksuja.
- Haukipudas pois Oulusta, palvelut huonontuneet/ lakkautettu!!!!
- Itse olen aktiivinen ja osaan sekä saan tietoa kaupungin asioista ja varsinkin Haukipudasta koskevaa. Kauppiaina kuulen erilaisia mielipiteitä milloin mistäkin, kuten tuo Hirsitalo- ehdotus tuli aamulla asiakkaalta. Ei muuten huono vaihtoehto voisi ollakin ympäristöön soveltuva vaihtoehto. Haukiputaan Keskustan kehittäminen ja palvelujen säilyminen alueella ovat suurimmat huolen aiheet. onhan kyse myös palvelutasosta ja työpaikoistakin. Alue ei ole eikä siitä tule pelkkä nukkumalähiö.
- Jospa joku kerrankin huomioisi reuna-alueiden ihmisten tarpeet, ongelmat ja otettaisiin ihmisten halu asua väljemmin kauempana naapureista. Reuna alueiden ihmiset eivät kuitenkaan vaadi samaa kuin keskustan asukkaat.
- Oulu ei ole sellainen paikka jossa haluaisin viettää vanhuuteni. Vien varallisuuteni mieluumin jonnekin missä sille saa vastinetta.
- Ottakaa oikeasti huomioon mitä kuntalaiset ovat antaneet palautetta mm. kouluverkko asiassa. Miettikää asioita monelta kantilta ei vain raha edellä. Ei kaupungin keskusta ole autuaaksi tekevä esim. lukioiden sijoituksia ajatellen. Esim. Lyseon rakennuksen myynti olisi kaupungille edullisin vaihtoehto jos ajatellaan raha edellä.
- Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien täytyy olla helposti saavutettavissa, lähellä omaa elinympäristöä. Asukkaiden hyvinvointi lähtee tästä mahdollisuudesta, olla osallinen ja osallistuva oman elinympäristöä koskeviin asioihin tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Asukkaille on myös hyvin tärkeää, että näitä osallisuuden ja vaikuttamisen asioita pystytään käsittelemään ja niistä keskustelemaan kasvotusten. Näin opitaan tuntemaan muita alueen asukkaita, yhteistyökumppaneita ja -tahoja, jolla rakennetaan myös keskinäistä luottamusta elinympäristön hyvinvoinnin edistämiseksi. "Tuttujen" kanssa on aina helpompi asioida ja aktivoitua toimintaan. Alueelliset verkostot ovat erittäin tärkeitä näissä asioissa. Tiedonkulkua pitäisi saada näiden tahojen välille helpommaksi ja tieto pitäisi koota samoille "sivuille".
- kotia päin vetäminen seis. on muutakin kuin city.
- Palveluja myös Jääliin ja ostarin kehittäminen. ei kaikkea Laivakankaalle!